

Najgorętsze towary zimowe »7

„Nie każdy jest dla polityki” »14-15

Impeachment niczym wirus: złapał trzech litewskich posłów »16

Głód w nieruchomościach zmusza sprzedawców rozdawać... pralki »19

Burza wokół bezpieczeństwa Litwy. Ostre dyskusje po sojuszniczej paradzie w Wilnie

Fot. Dainius Labutis, ELTA

Ulicami Wilna przeszła sojusznicza parada w 105. rocznicę odrodzenia litewskiej armii. Pył po butach żołdaków opadł, ale ten po komentarzach Landsbergisa juniora — nie. Sianie paniki, narracja przedwyborcza, a może wizjonerski realizm polityczny? O tym rozmawiamy z ekspertami. »6

Edita Tamulytė o nowej Galerii Sztuki „Fojė”

»8-9

ISSN 1392-0405

Wizyta prezydenta w rejonie wileńskim

»12-13

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojć, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. +370 685 040 84),
kolport@kurierwilenski.lt), Jolanta
Balkiewicz — reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja nie
zwraca. Zastrzeżenie sobie prawa
do skracania i adiacji tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbiteżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Aleksander Borowik

Niedawno główną ulicą Wilna przemaszerowała hucznie defilada wojskowa z okazji 105. rocznicy odrodzenia Litewskich Sił Zbrojnych. Wojacy, uzbrojeni po zęby, demonstrowali cywilom, że są gotowi do odparcia każdego wroga. Tymczasem stołeczni eksperci ds. języka pań-

Komentarz dnia

Z frontu... językowego

stwowego kolejny raz próbują udowodnić, że też mają zęby i nie na darmo chleb urzędowy żują.

Otóż wileńskiemu przedsiębiorcy kazali usunąć angielskie napisy (Local Pub i BELIKE Taproom) z witryny jego baru albo... przetłumaczyć. Bo będzie grzywna i już! Biznesmen na próżno tłumaczył strażnikom litewskości, że owe napisy są nazwą własną, jak np. Mercedes Benz.

Notabene, wiem o ogromnych kłopotach pierwszego przedstawiciela tej firmy (poszło o reklamowe sztandary) z ciemnogrodem miejscowych urzędników.

Mercedesas... O matko! Tu warto przypomnieć o niedawnej wygranej

Roberta Duchniewicza, mera rejonu wileńskiego, kiedy Komisja Sporów Administracyjnych orzekła, że nakaz Państwowej Inspekcji Językowej w sprawie usunięcia dwujęzycznych, litewsko-polskich tablic we wsiach Bieliszki i Orzełówka jest niezgodny z prawem i brak w nim uzasadnienia.

I jeszcze o zębach. Znajomy dentysta swoją nową klinikę planował reklamować „po światowemu”, czyli także po angielsku, ale słysząc o nagonkach komisji nazewniczej, poskrobał się w głowę i postanowił dać święty spokój tej ekwilibryście językowej. Po prostu na drzwiach umieścić ogromny biały... ząb! ■

Trzy pytania do...

...**Luki Lesauskaitė**, rzeczniczki prasowej Litewskiego Czerwonego Krzyża

Rozmawiała Justyna Giedrojć

1. Litewski Czerwony Krzyż zaprasza wolontariuszy do niesienia pomocy w ramach projektu „Ciepłe wizyty” (lit. Šilti apsilankymai). Na czym ma polegać pomoc?

W ramach programu odwiedzane są osoby chore, samotne, potrzebujące opieki oraz te, które nie są w stanie samodzielnie wyjść z

domu. Przeważnie są to ludzie w starszym wieku. Wolontariusze pomagają im m.in. przy zrobieniu zakupów, towarzyszą podczas wizyty u lekarza czy u przyjaciół, razem spacerują, czytają na głos książki albo zwyczajnie rozmawiają. Bardzo często serdeczna pogawędka sprawia wielką przyjemność osobie samotnej. Takie spotkania są bardzo potrzebne szczególnie teraz, w okresie świątecznym. Wielu ludzi przecież święta spędza w samotności. Wolontariusze opiekują się też osobami przebywającymi w domach opieki.

2. Kto może się zgłosić do pomocy w ramach wolontariatu?

Wszyscy chętni do niesienia bezinteresownej pomocy w wieku powyżej 18 lat. Wolontariusze to ludzie w różnym wieku i o różnych doświadczeniach. Nie ma też ścisłych wymagań dotyczących ich zawodu.

3. W jaki sposób można zostać wolontariuszem?

Pierwszy krok to wypełnienie formularza za pośrednictwem strony internetowej Litewskiego Czerwonego Krzyża. Następnie ktoś z naszych pracowników skontaktuje się z wolontariuszem oraz poinformuje o dalszych działaniach. ■

Posel na Sejm RL Vytautas Gapšys przybył do komisariatu policji okręgu wileńskiego, stamtąd został przewieziony do zakładu karnego w Kownie, gdzie będzie odbywał wyrok sądowy za udział w sprawie korupcyjnej. W więzieniu ma spędzić ponad 4 lata **Fot. Andrius Ufartas, ELTA**

Za protesty przeciwko Łukaszence skazano już ponad 4 tys. osób

Centrum Praw Człowieka Wiasna posiada obecnie dane o ponad czterech tysiącach osób skazanych w sprawach politycznych na karę więzienia lub ograniczenie wolności — powiedział PAP prawnik organizacji obrony praw człowieka Wiasna Pawieł Sapielka.

Białoruskie organy ścigania ciągle też analizują materiały z czasu protestów po sfałszowanych wyborach prezydenckich w 2020 r. Śledczy przeglądają zdjęcia i nagrania z demonstracji, analizując sieci społecznościowe.

„Jeśli miałbym wskazać liczbę osób, które od 2020 r. (gdy na Białorusi doszło do masowych protestów przeciwko sfałszowaniu wyborów prezydenckich) zosta-

ły skazane w sprawach karnych na więzienie lub ograniczenie wolności ze skierowaniem do placówki penitencjarnej typu otwartego, to mówimy o ponad 4,5 tysiącach osób” — wylicza prawnik organizacji Wiasna Pawieł Sapielka.

Dodaje, że ustalenie całkowitej liczby osób, które stały się ofiarami represji politycznych, jest praktycznie niemożliwe. „Mówimy jednak o znacznie większej liczbie” — zaznacza.

Swoje dane zdelegalizowana i uznana za „formację ekstremistyczną” Wiasna ustala na podstawie badania różnych źródeł, w tym cząstkowych danych dostępnych publicznie oraz informacji od bliskich, (ograniczonego) monitoringu procesów. Ważnym źródłem

jest tzw. lista osób „zaangażowanych w działalność ekstremistyczną” — jest na niej obecnie ponad 3,5 tys. osób. Władze nie podają pełnych statystyk, poza sporadycznymi oświadczeniami przedstawicieli struktur siłowych lub np. Sądu Najwyższego.

„W lutym 2023 r. prokurator generalny Andrej Szwid podał liczbę 3 645 osób skazanych w sprawach związanych z art. »ekstremistycznymi«” — wskazuje Sapielka. „Na przestrzeni czasu potwierdziło się, że w naszym monitoringu »umyka« nam ok. 20 proc. represjonowanych osób, mamy bowiem niepełny dostęp do informacji oraz ograniczone możliwości działania na Białorusi” — dodaje.

■
PAP

Imieniny

28 listopada

Berty, Eustachego, Feliksa, Gintera, Grzegorza, Guntera, Jakuba, Kresencjusza, Lesława, Mansweta, Radowita, Rufusa

29 listopada

Błażeja, Dionizego, Filomenty, Franciszka, Fryderyka, Klementyny, Paramona, Przemysława, Saturnina, Siedlewita, Syzyniusza, Waltera

Cytat dnia

„Bardzo niepokoją nie tylko zagrożenia zewnętrzne, o których ostatnio bardzo często i ponuro mówi przywódca konserwatystów Gabrielius Landsbergis, ale także fakt, że budżet ministerstwa obrony nie rośnie, a de facto maleje. Propozycja socjaldemokratów, aby opodatkować nadwyżki zysków banków, stała się rzeczywistością — banki płacą podatek solidarnościowy, pieniądze te uzupełniają budżet obronny. Dziś proponujemy rządowi nowy pomysł: zezwolić na emisję obligacji obronnych” — oświadczyła liderka partii socjaldemokratycznej Vilija Blinkevičiūtė.

Liczba dnia

3 przypadki korupcji wyjawiono w tym roku w państwowej służbie kontroli żywności i weterynarii, oświadczyła nowa szefowa tej służby Audronė Mikalauskienė.

Potworne załamanie pogody na Ukrainie

Ponad 2 tys. miejscowości odciętych od prądu, dziesiątki wypadków samochodowych i zakaz wjazdu ciężarówek do Kijowa. W poniedziałek 27 listopada rano Ukraina walczyła z następstwami załamania pogody, które przyniosło obfite opady śniegu z deszczem oraz silny wiatr.

„Ogółem na terytorium Ukrainy bez prądu pozostaje 2019 miejscowości w 16 obwodach, 1370 pojazdów znajduje się w miejscach tymczasowego postoju, odholowano 840 samochodów” – poinformował na Telegramie minister spraw wewnętrznych Ihor Kłymenko.

Najtrudniejsza sytuacja panowała w obwodzie odeskim na południu Ukrainy, gdzie zasy sięgały 1,5 m. W okolicach wsi Udobne, przy granicy z Mołdawią, straż graniczna ewakuowała z autobusu 42 osoby, w tym dziesięcioro dzieci. Na trasie Odessa-Reni ratownicy do ewakuacji ludzi z zasp używali skuterów śnieżnych.

W obwodzie mikołajowskim zamknięto ruch pojazdów na 10 odcinkach dróg. Zasy miały tam wysokość do 2 m. Trudna sytuacja panowała m.in. w obwodzie czerkaskim i kirowogradzkim. W Kijowie na kilka godzin zamknięto ruch dla samochodów ciężarowych. Złe wiadomości nadeszły także z terytoriów ukraińskich, które okupowane są przez armię rosyjską. Na Krymie i wybrzeżu Morza Czarnego i Azowskiego szalały sztormy. Wysokie fale zalewały drogi, a w niektórych miejscach

woda morską wdarła się do dzielnic mieszkalnych. Zginęła co najmniej jedna osoba. Bez prądu pozostało ok. 500 tys. mieszkańców.

Lokalny krymski kanał na Telegramie, Krymskij Wieter (Krymski Wiatr) podał, że w Sewastopolu doszło do zatopienia miejscowego akwarium publicznego i że zginęło ponad 800 zwierząt morskich. Wcześniej kanał informował, że fale porwały mężczyznę, który spacerował po nabrzeżu w miejscowości Morskie na południu Krymu.

Sztormowa pogoda, z porywistym wiatrem i ulewnym deszczem, trwa od niedzieli. Najbardziej dotknięte są rejony m.in. Symferopola, Baczysaraju i Czornomorske. Zapowiadano, że fale na południowym wybrzeżu półwyspu sięgną nawet do ośmiu metrów. Porywy wiatru osiągną prędkość 30 metrów na sekundę.

W Sewastopolu wichur powalił około 190 drzew, uszkodził dachy ponad 40 domów i zerwał linie elektryczne. Ponad 350 domów pozostaje bez prądu. Kanał Krymskij Wieter publikuje zdjęcia zniszczeń na plażach i nabrzeżach południowych miejscowości na Krymie. Fale zmyły do morza ławki, elementy ogrodzenia i latarnie. Uszkodzony został apartamentowiec na przylądku Fiolent pod Sewastopolem. Rosyjska administracja okupowanego półwyspu ogłosiła poniedziałek dniem wolnym i zaapelowała, by mieszkańcy tego dnia pozostali w domach.

Narkotyki coraz powszechniejsze: w rej. malackim otruty nieletni

Mężczyzna, kobieta i nieletni zostali znalezieni w niedzielę wieczorem w rejonie malackim, zatruci narkotykami i gazem. Według danych policyjnych, 28-letni mężczyzna i 22-letnia kobieta zostali znalezieni w wiosce Żiuraj, w starostwie Luokesa, prawdopodobnie odurzeni narkotykami. W domu znaleziono również nieletniego urodzonego w 2016 r. Wszystkie osoby cierpiały również na zatrucie gazem z powodu wycieku z grzejnika gazowego. W domu znaleziono możliwe substancje odurzające w postaci białego proszku. Wszczęto postępowanie przygotowawcze.

Dobre wieści. Gaz może stanąć o 4-7 centów

Kiedy Państwowa Rada Regulacji Energetyki (VERT) podejmie decyzję w sprawie publicznych taryf za energię elektryczną i gaz ziemny na pierwszą połowę przyszłego roku, gaz dla ludności może stać się tańszy o 4-7 centów od stycznia w porównaniu z ceną, którą obecnie płać, przekazał szef instytucji Renatas Pocius. „Dla tych, którzy używają gaz ziemny na kuchenkach gazowych, otrzymaliśmy projekt od Ignitis i pokazuje on spadek o 7 centów za metr sześcienny. Dla drugiej grupy konsumentów, którzy ogrzewają swoje domy gazem ziemnym, obniżka taryf to 4 centy za metr sześcienny” – powiedział Pocius dziennikarzom. Obecnie grupa zużywająca najmniej gazu (głównie do gotowania) płaci 1,36 euro z państwową rekompensatą, podczas gdy osoby ogrzewające swoje domy gazem płać 0,87 euro, a grupa zużywająca najwięcej gazu 0,83 euro. Od stycznia przyszłego roku państwo nie będzie już wypłacać rekompensat.

Decyzje VERT mogą zapaść już w najbliższy czwartek.

Bilotaitė: wzrost liczby migrantów zarobkowych budzi obawy

Wzrost liczby obcokrajowców przyjeżdżających na Litwę w celach zarobkowych budzi obawy o bezpieczeństwo kraju, twierdzi minister spraw wewnętrznych Agnė Bilotaitė. W tym roku 50 tys. obcokrajowców przyjechało na Litwę, głównie z Białorusi, Uzbekistanu, Ukrainy, Kirgistanu, Tadżykistanu, Kazachstanu i Azerbejdżanu. Do tej pory odmówiono wjazdu 16 tys. cudzoziemcom ze względów bezpieczeństwa narodowego, 411 Białorusinom cofnięto zezwolenia na pobyt, a 562 odmówiono zezwolenia na pobyt czasowy. Również 527 Rosjanom i 600 Białorusinom odmówiono wjazdu.

Litwa rozważa zaostrzenie kontroli nad zatrudnianiem cudzoziemców, ich pracodawcami i ich obecnością w kraju. Planowane jest również zamknięcie centrów wydawania wiz w niektórych krajach. Posłowie proponują nowe regulacje, w tym wymóg znajomości języka litewskiego i konstytucji dla osób ubiegających się o zezwolenie na pobyt.

Litwa rozważa również powrót do zaostrzenia restrykcji wobec obywateli Białorusi, podobnych do tych stosowanych wobec Rosjan. W przypadku nielegalnej migracji, od sierpnia 2021 r. litewscy strażnicy graniczni uniemożliwili wjazd ponad 21,8 tys. nielegalnych migrantów z Białorusi. Obserwuje się również rosnącą wtórną migrację, zwłaszcza na granicy z Łotwą.

COVID nie puszcza, ale jest pod kontrolą

W dniu 25 listopada na Litwie wykryto 91 nowych przypadków COVID-19, a dwie osoby zmarły, podała w niedzielę 26 listopada Państwowa Agencja Danych. 14-dniowy wskaźnik nowych przypadków koronawirusa na 100 tys. mieszkańców wynosi obecnie 342,7 przypadków, a siedmiodniowy wskaźnik pozytywnych testów diagnostycznych wynosi 36,8 procent. COVID-19 osiągnął szczyt na początku lutego 2022 r., kiedy to dziennie wykrywano ponad 14 tys. zakażeń. Łącznie około 1,19 miliona osób w kraju zostało co najmniej raz zarażonych koronawirusem. Zachorowalność na COVID-19, która utrzymywała się na niskim poziomie od maja tego roku, zaczęła rosnąć w połowie września.

Ave.Ko z Kowalczuk z sukcesem zamyka sezon

W sobotę 25 listopada, klub sportowy Ave.Ko świętował zwycięstwo i koniec sezonu w Centrum Kultury w Rudominie. Obchody z udziałem zarządu klubu, piłkarzy i ich rodzin upamiętniły triumf w rozgrywkach Vilnius 700. Wśród gości byli m.in. Algis Vaitkevičius, wicemerc samorządu rejonu wileńskiego i przedstawiciele władz lokalnych. Vaitkevičius podkreślił znaczenie sukcesu Ave.Ko dla regionu. Klub otrzymał od samorządu 10 profesjonalnych piłek i skarpety sportowe. Na spotkaniu obecny był także dyrektor komercyjny „Kuriera Wileńskiego”, Andrzej Podworski, który pogratulował zwycięstwa i przekazał drużynie kalendarz przygotowany przez redakcję (na zdjęciu).

„Żelazna miska ryżu” w Chinach skusiła 2,25 mln chętnych

Przeszło 2,25 mln Chińczyków przystąpiło do tegorocznej tury egzaminów państwowych, które zdecydują o obsadzie blisko 40 tys. stanowisk w administracji publicznej — poinformowały państwowe media w poniedziałek 27 listopada.

Tak wysokie zainteresowanie może wskazywać na zmianę nastawienia młodego pokolenia, które w obliczu słabnącej gospodarki decyduje się na „żelazną miskę ryżu” — karierę urzędniczą zapewniającą stałość zatrudnienia, choć przy stosunkowo niskich zarobkach. Gwarancja zatrudnienia wygrywa z wysokimi zarobkami.

Zainteresowanie przystąpieniem do egzaminu wyraziła najwyższa w historii liczba ponad 3 mln osób, jednak faktycznie wzięło w nim udział 2,252 mln kandydatów — poinformowała rządowa agencja Xinhua. Egzamin odbył się jednocześnie w 237 miastach w całym kraju w niedzielę.

Do obsadzenia jest rekordowa liczba 39,6 tys. wakatów w centralnych agencjach rządowych i instytucjach stowarzyszonych. Według rządowego tabloidu Global Times o każde miejsce ubiega się średnio 77 kandydatów.

Najbardziej obleganym w tym roku jest stanowisko w Narodowym Biurze Statystycznym, na które zgłosiło się ponad 3500 kandydatów.

Chińczycy traktują rangę urzędniczą całkiem inaczej niż przyzwyczajeni jesteśmy na Litwie czy w Polsce.

Wybór urzędników poprzez scentralizowany system egzaminów ma swoje źródła w Chinach cesarskich. Pierwszy kompletny system egzaminów urzędniczych wprowadzono za panowania dynastii Sui pod koniec VI wieku naszej ery.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst.:

BNS, PAP, mat. pras., inf. wł;

Fot. EPA-ELTA, ELTA, VRSA;

Masz newsa? Skontaktuj się z dziennikarzem:

a.klonowski@kurierwilenski.lt

Landsbergis nie wyklucza wojny Rosji z NATO, inaczej niż eksperci

Honorata Adamowicz

W ub. tygodniu, na kilka dni przed obchodami 105. rocznicy odrodzenia litewskiej armii, szef MSZ Gabrielius Landsbergis wywołał spore zamieszanie stwierdzając, że Litwa powinna przygotować się na możliwość kontynuowania wojny przez Rosję z krajami NATO, jeśli nie poniesie ona całkowitej porażki na Ukrainie.

25 listopada, w ramach obchodów 105. Rocznicy odrodzenia wojska litewskiego, jedną z centralnych ulic Wilna, al. Konstytucji, przeszła defilada z udziałem ponad 1,4 tys. żołnierzy litewskich i sojusznicych oraz ponad 100 pojazdów wojskowych. Podczas defilady dowódca Sił Zbrojnych Litwy, gen. Valdemaras Rupšys, stwierdził, że to element odstrasżający wroga i sygnał, że jesteśmy bezpieczni.

Tymczasem Andrius Mazuronis, członek Sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony ocenił wypowiedź Gabrieliusa Landsbergisa jako zwykłą kampanię przedwyborczą.

SILNE WOJSKO

Titas Čerikas, specjalista ds. public relations Sztabu Obrony Litewskich Sił Zbrojnych, podczas rozmowy z „Kurierem Wileńskim”, komentując ostrzeżenia ministra spraw zagranicznych, stwierdził, że wojsko litewskie robi wszystko, aby było gotowe w razie potrzeby do obrony swego kraju.

— Obecnie nie ma bezpośrednio zagrożenia militarnego dla kraju, ale nie jesteśmy wróżbitami i nie możemy wiedzieć, co może być. Mogę zapewnić, że robimy wszystko, żeby jak najlepiej w razie niebezpieczeństwa bronić swojego kraju i swoich ludzi — zaznacza Čerikas.

„PRZEDWYBORCZE ZASTRASZANIE”

Landsbergis zaapelował, by nie poddawać się bierności, myśląc, że art. 5 NATO nas ochroni, i wezwał do

Gabrielius Landsbergis zaapelował, by nie poddawać się bierności, myśląc, że art. 5 NATO nas ochroni, i wezwał do przemyślenia strategicznych zmian w obronności **Fot. Marius Morkevičius, ELTA**

przemyślenia strategicznych zmian w obronności, podkreślając, że trwająca reforma podatkowa jest również związana z bezpieczeństwem narodowym Litwy. Polityk zaproponował dziesięć punktów, w jaki sposób Litwa powinna wzmacniać swoje bezpieczeństwo narodowe, m.in. są to: podatek obronny, powszechny pobór do wojska, inwestycje w przemyśle obronnym.

Według Andriusa Mazuronisa wypowiedź ministra spraw zagranicznych była nieprzemysłana i wprowadziła ogromne zamieszanie.

— Minister pospieszył się z taką wypowiedzią. To raczej takie przedwyborcze zastraszanie społeczeństwa. Zauważyłem, że konserwatyści lubią swoje kampanie przedwyborcze zaczynać od zastraszania ludzi. To już widzieliśmy, gdy u władzy był starszy Landsbergis. To być może próba zmobilizowania swoich wyborców. Minister ochrony kraju, a także kierownictwo wojska litewskiego zaprzeczyli takiemu stwierdzeniu szefa litewskiego MSZ — powiedział w rozmowie z naszym dziennikiem Mazuronis.

„NIECH SIĘ USPOKOI”

Analitycy armii również uważają, że sytuacja bezpieczeństwa na Litwie nie zmieniła się w ostatnim czasie. Giedrius Valintėlis, szef Departamentu Komunikacji Strategicznej Litewskich Sił Zbrojnych, powiedział, że wcześniejsza ocena wojska, iż Rosja ingeruje w wewnętrzne sprawy swoich sąsiadów, nie uległa zmianie, ale nie ma żadnych oznak zwiększonej aktywności w regionie. „Rosja nadal ingeruje w wewnętrzne sprawy swoich sąsiadów, Rosja nadal lekceważy umowy, kontynuuje wojnę na Ukrainie, ale w regionie nie widzimy żadnych wzmożonych działań. Ćwiczenia wojskowe nie są tak duże jak kiedyś, więc można śmiało powiedzieć, że sytuacja się nie zmieniła” — powiedział Valintėlis.

Nastroje społeczne uspokajał prezydent Litwy Gitanas Nausėda. Po tym jak Gabrielius Landsbergis stwierdził w wywiadzie, że atak Rosji na państwa bałtyckie i innych członków NATO jest tylko kwestią czasu, prezydent wezwał szefa MSZ, aby „usiadł i się uspokoił”. ■

Najgorętsze towary zimowe: sanki, książki i skrobaczki

Honorata Adamowicz

Sprzedaż niektórych towarów zimowych wzrosła nawet pięciokrotnie już w pierwszym śnieżnym dniu.

W tym roku jeszcze więcej osób niż zwykle, już w listopadzie zaczęło upiększać w domu choinki i szukać prezentów, dekoracji świątecznych i planując swój stół świąteczny znacznie wcześniej.

POPULARNOŚĆ SKROBACZEK I PŁYNU DO SZYB

— Tegoroczna jesień była cieplejsza niż kiedykolwiek, ale widząc prognozy pogody, z wyprzedzeniem zadaliśmy o asortyment artykułów zimowych: skrobaczki do śniegu i lodu, środki do czyszczenia zimową porą, zimowy płyn do szyb, łopaty, a także cieplejszą odzież, taką jak zimowe rękawiczki, szaliki i czapki. Ostatnio sprzedaż pokazała, że trafiliśmy w dziesiątkę. Są to artykuły, których wielu kupujących szukało w pierwszym dniu prawdziwej zimy — mówi nam Vaida Budrienė, rzeczniczka prasowa sieci handlowej IKI.

Według rozmówczyni to właśnie różnego rodzaju skrobaczki cieszą się obecnie największą popularnością wśród kupujących. Sprzedaż wzrosła prawie pięciokrotnie w trzecim tygodniu listopada w porównaniu z drugim tygodniem.

Innym produktem, który również jest bardzo popularny wśród kupujących, jest zimowy płyn do szyb samochodowych. Sprzedaż tego produktu wzrosła prawie półtora razy w trzecim tygodniu listopada w porównaniu do wcześniejszego okresu. Rękawice zimowe również cieszyły się dużym zainteresowaniem. Ich sprzedaż wzrosła o około 43 proc. w ciągu tygodnia. Według Vaidy Budrienė sieć supermarketów zapewnia szeroką gamę produktów na zimowe wyzwania.

Po pierwszych obfitych opadach śniegu ludzie zaczęli przygotowywać się do zimy. Znajduje to odzwierciedlenie w danych liczbowych od handlowców.

DEKORACJE I KSIĄŻKI

Tymczasem Indrė Trakimaitė-Šeškuvienė, dyrektorka Działu Komunikacji i Spraw Korporacyjnych sieci Maxima, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedziała, że w ubiegły czwartek, wraz z nadejściem chłódów i zimy, odnotowano wzrost sprzedaży produktów związanych z zimową rozrywką, zwłaszcza sanek i akcesoriów do nich, gorących napojów, artykułów spożywczych, książek, dekoracji do domu i artykułów świątecznych.

— W porównaniu do zeszłego i poprzedniego czwartku ludzie próbowali się rozgrzać, kupując świąteczne wino, sypaną herbatę i dobrze się bawiąc. Sprzedaż ciastek, świątecznych słodczy i kakao wzrosła. Kupujący myśleli również o spędzeniu miłych i przytulnych chwil w domu, korzystając z 40 proc. rabatu na książki, kupując o 422 proc. więcej literatury pięknej, a także o 50 proc. więcej dekoracji do domu i ozdób świątecznych. Ludzie kupowali również szaliki, rękawiczki i czapki, ale nie zapomnieli o swoich pupilach. Odnotowano wzrost sprzedaży odzieży dla

zwierząt. Wzrósł też o 50 proc. popyt na ozdoby świąteczne, koce, świece i świeczniki — wylicza Indrė Trakimaitė-Šeškuvienė.

NA ŚLIŻYKI JUŻ CZAS

Wielu z nas nie wyobraża swojego świątecznego stołu bez śliżyków. W tym roku śliżyki trafiły na sklepowe półki dość wcześnie, już pod koniec października, a ceny spadły, choć nieznacznie, w porównaniu do ubiegłego roku.

— Ponadto niektórzy ludzie zaczęli dekorować swoje domy już w listopadzie, co wcześniej było mniej powszechne. W tym roku oferujemy naszym klientom przyjazne dla środowiska Święta Bożego Narodzenia, z szerokim wyborem sztucznych drzewek, a także małych drzewek doniczkowych, które można przesadzić w późniejszym okresie świątecznym. Ponadto w okresie przedświątecznym będziemy oferować świeże gałęzie i wieńce wykonane z choinek. Ceny pozostają na podobnym poziomie jak w ubiegłym roku — podkreśla Trakimaitė-Šeškuvienė. ■

Wraz z nadejściem chłódów i zimowej pogody, odnotowano wzrost sprzedaży produktów związanych z zimową rozrywką, zwłaszcza sanek i akcesoriów do nich **Fot. Freepik.com**

Edita Tamulytė: „Zapotrzebowanie na sztukę jest znacznie większe niż się wydaje”

„Nie mamy tak wielkiego rynku jak kraje Europy Zachodniej, mamy również wiele obciążeń wynikających z okresu sowieckiego. Jednak wrażliwość na piękno jest u nas ogromna” — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Edita Tamulytė, założycielka i właścicielka Galerii Sztuki „Fojė” w Trokach.

Ilona Lewandowska: 11 listopada Galeria Sztuki „Fojė” rozpoczęła nowy etap swojej działalności w nowej lokalizacji. Jak do tego doszło?

Edita Tamulytė: Galeria „Fojė” powstała w 2018 r. Najpierw działała przy Pałacu Kultury w Trokach, gdzie udało nam się zorganizować przeszło 40 wystaw w ciągu zaledwie trzech lat. W końcu dojrzałam do tego, by zacząć tworzyć własną markę i zdecydowałam się na otwarcie galerii jako samodzielnej instytucji. Starą trocką plebanię odkryłam przypadkowo. Z bazyliką jestem związana od dziecka. Można powiedzieć, że przy tym kościele wyrosłam i tu właśnie ukształtowały się moje zainteresowania artystyczne. Mój dziadek zajmował się restauracją sztuki sakralnej, odnawiał wiele z elementów trockiego kościoła. Na pewno to miejsce miało wpływ na wybór mojej drogi życiowej, studia na Akademii Sztuk Pięknych w Wilnie, a potem dalsze kształcenie w obszarze restauratorstwa. Kiedy dowiedziałam się, że proboszcz, ks. Jonas Varanekas, planuje pokazanie efektów prac na starej plebanii, zgłosiłam chęć udziału w tym wydarzeniu. Efekt prac był dla mnie bardzo zaskakujący. Renowacja została przeprowadzona wspaniale, zachowano niezwykle charakter tego miejsca, podkreślone zostały jego walory architektoniczne i historyczne. Wtedy też pojawił się temat przyszłości tego miejsca. Zaproponowałam bez wahania przeniesienie tu galerii „Fojė” i bardzo się cieszę, że ks. proboszcz zainteresował się tą propozycją. Teraz mogę powiedzieć, że wróciłam do miejsca, w którym rozpoczynała się moja przygoda ze sztuką.

Na czym polega wyjątkowość tego budynku? Jak stara jest plebania?

■ Edita Tamulytė, założycielka i właścicielka Galerii Sztuki „Fojė” w Trokach

Jest jednym z ciekawszych zachowanych drewnianych budynków w Trokach, co bardzo ważne – ma też dobrze udokumentowaną historię. Pierwsza rezydencja trockich proboszczów powstała jeszcze w XV w. i sięga początków miasta. Z późniejszych okresów, z drugiej połowy XVIII w., zachowały się zapisy wizytacji biskupich, w których mamy dokładny opis budynku. Był on wówczas podobny do niewielkiego drewnianego dworu szlacheckiego. Ten budynek został doszczętnie zniszczony w 1794 r. przez armię rosyjską, która złupiła i spaliła zresztą niemal całe Troki. Nowy dom dla księży wkrótce został odbudowany i od tego czasu wielokrotnie ulegał przebudowom. Najbardziej charakterystyczny element domu – korytarz nad ulicą, prowadzący z plebanii na kościelne

podwórko, powstał w 1890 r. Wówczas też dach pokryto gontem, wnętrze ozdobiono, a kolejni gospodarze wprowadzali swoje zmiany. Po wojnie budynek został znacjonalizowany i podzielony na siedem mieszkań. Dopiero w 2011 r. dom został zwrócony kościołowi. Renowacja budynku, której wspaniałe efekty możemy dziś oglądać, została zainicjowana przez proboszcza parafii w Trokach, Jonasa Varanekasa w 2018 r.

Wspomniała Pani o powrocie do miejsca, gdzie zaczęła Pani interesować się sztuką. Trzeba przyznać, że ta droga wiodła przez wiele krajów. Po studiach w Wilnie zdobywała Pani doświadczenie zawodowe w Finlandii i Wielkiej Brytanii. Dlaczego zdecydowała się Pani na powrót na Litwę?

8.>>

Wybór ten nie był na pewno poddyktowany troską o życie zawodowe. Praca w krajach, gdzie rynek sztuki jest o wiele większy niż na Litwie, była wspaniałym doświadczeniem zawodowym i dawała mi dużo satysfakcji. Zajmowałam się restauracją obrazów. Często pracowałam dla właścicieli prywatnych kolekcji, podróżowałam od zamku do zamku, od pałacu do pałacu i oczywiście czułam się z tym dobrze. Powrót na Litwę wymusiła moja sytuacja rodzinna. Ale też chyba przyszedł na to już czas. Teraz cieszę się, że mam możliwość dzielić się swoimi doświadczeniami i pasją z mieszkańcami Trok. Od początku tworzenia galerii chciałam, by była ona otwarta nie tylko na prezentację sztuki, ale także na projekty edukacyjne, popularyzatorskie. To właśnie staram się robić. Troki są pod tym względem bardzo wdzięcznym miejscem, chętnie odwiedzonym, gdzie nie brakuje inspiracji. Będzie tu również przestrzeń dla teatru, gdyż od początku współpracujemy z Polskim Teatrem „Studio” w Wilnie.

Czy na Litwie da się żyć ze sztuki?

Mam nadzieję, że da się przeżyć. Inaczej nie ryzykowałabym otwierając galerię. Oczywiście nie mamy tak wielkiego rynku jak kraje Europy Zachodniej, mamy również wiele obciążeń wynikających z okresu sowieckiego. Jednak wrażliwość na piękno jest u nas ogromna. Myślę, że mamy potencjał, by rozwijać się w tym kierunku. Nie chcę też zamykać galerii tylko wewnątrz litewskiego kręgu. Nasza pierwsza wystawa w starej plebanii przyjechała z Polski. Jest to wystawa krakowskich akwarelistów. Chcemy również prace artystów z Litwy prezentować w Polsce. Wiem, że nie będzie łatwo i na pewno nie jest to droga do zdobycia majątku, jednak na profesjonalną sztukę jest o wiele większe zapotrzebowanie, niż to się powszechnie wydaje. ■

Rozmawiała
Ilona Lewandowska
Fot. Ričardas Grigas

TVP
WILNO

■ Otwarcie Galerii Sztuki „Fojė” odbyło się 11 listopada 2023 r.

■ W galerii można zobaczyć, jak bardzo zniszczony budynek był przed remontem

■ Stara plebania jest jednym z ciekawszych zachowanych drewnianych budynków w Trokach

Nowe dni pamięci. Zamiast jednego będą dwa dni poświęcone dzieciom

Justyna Giedrojć

Zgodnie ze zaktualizowaną ustawą na Litwie nie będzie oficjalnych obchodów przypadającego 1 czerwca Międzynarodowego Dnia Dziecka.

Sejm przyjął poprawki do ustawy o dniach pamięci, które mają na celu zaktualizowanie listy ważnych dat i świąt upamiętniających różne wydarzenia i grupy społeczne. Poprawki zostały zaakceptowane przez znaczną większość. 103 posłów zagłosowało za nowelizacją ustawy, 17 wstrzymało się od głosu, zaledwie 2 głosy były przeciw.

MINUS JEDEN, PLUS DWA

Tym samym Sejm przyjął ustawę, dzięki której w kalendarzu pojawią się cztery nowe święta, zaś niektóre nie będą już obchodzone.

Zamiast jednego poświęconego dzieciom święta ustanowiono dwa nowe. Dzień Dziecka będzie teraz obchodzony w każdy trzeci piątek maja, zaś 20 listopada będzie obchodzony Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka. Argumentując wprowadzone zmiany, zaznaczono, że dotychczas obchodzony dzień kojarzony jest z okresem sowieckim. Ustanowiono go na kongresie Międzynarodowej Federacji Demokratycznej Kobiet w Moskwie 4 listopada 1949 r.

NOWE DATY

Ponadto ustalono, że dzień 22 stycznia będzie obchodzony jako dzień początku powstania (1863-64) przeciwko okupacyjnej władzy Imperium Rosyjskiego. W ostatnią sobotę kwietnia obchodzony będzie Międzynarodowy Dzień Weterynarii. Parlamentarzyści postanowili także, że 15 maja będzie nie tylko Dniem Sejmu Założycielskiego Litwy oraz Międzynarodowym Dniem Rodziny, ale także Dniem Republiki. Z taką propozycją wystąpił poseł Raimundas Lopata.

— To bardzo ważna data dla Litwy. 15 maja 1920 r. Sejm Litwy wydał

Zamiast jednego poświęconego dzieciom święta ustanowiono dwa nowe
Fot. Marian Paluszkiewicz

deklarację, w której ustanowiono, iż Litwa jest republiką demokratyczną. Zaproponowałem więc na listę dni pamiętnych wnieść 15 maja też jako Dzień Republiki. Nie jako święto państwowe, czyli dzień wolny od pracy, ale jako dzień pamiętny. Po zaktualizowaniu ustawy Sejm 15 maja będzie nie tylko Dniem Sejmu Założycielskiego Litwy, Międzynarodowym Dniem Rodziny oraz Dniem Republiki — mówi polityk w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Sejm Ustawodawczy zebrał się 15 maja 1920 r. w tymczasowej stolicy — Kownie. Pierwszy, wybrany drogą demokratyczną Sejm wyraził wolę narodu, ogłaszając „odrodzone, niepodległe państwo litewskie jako demokratyczną republikę”. Sejm Ustawodawczy był młodym parlamentem ze średnią wieku zaledwie 36 lat. Pięciu członków miało po 24 lata. Przewodniczącym Sejmu był najmłodszy dotychczas na tym stanowisku trzydziestoletni Aleksandras Stulginskis.

4 października, w dniu wspomnienia św. Franciszka z Asyżu, w religii chrześcijańskiej uznawanego za patrona zwierząt i środowiska, będzie obchodzony Światowy Dzień Zwierząt.

WCZEŚNIEJSZE UZUPEŁNIENIA

W roku bieżącym, nieco wcześniej, lista dni pamiętnych została już rozszerzona o kolejnych 12 dni. Zgodnie z nowymi przepisami ustawy o dniach upamiętniających, od czerwca br. na Litwie: Światowy Dzień Braille'a będzie obchodzony 4 stycznia, Narodowy Dzień Emancypacji — 17 lutego, Światowy Dzień Organizacji Pozarządowych — 27 lutego, Międzynarodowy Dzień Osób na Wózkach Inwalidzkich — 1 marca, Światowy Dzień Wiedzy o Autyzmie — 2 kwietnia, Europejski Dzień Niezależnego Życia Osób Niepełnosprawnych — 5 maja, Dzień Pszczelarzy — w pierwszą sobotę sierpnia, Międzynarodowy Dzień Języka Migowego — 23 września, Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego — 10 października, Światowy Dzień Białej Laski — 15 października, Dzień Litewskiej Pieśni Polifonicznej — 16 listopada, Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych — 3 grudnia. ■

Kandydaci do tytułu POLAK ROKU 2023

**ADAM
BŁASZKIEWICZ**

Dyrektor Gimnazjum
im. św. Jana Pawła II
w Wilnie

**ARTUR
LUDKOWSKI**

Dyrektor Domu Kultury
Polskiej w Wilnie, doradca
premier rządu RL

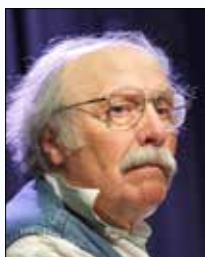
**ŁUKASZ
KAMIŃSKI**

Działacz społeczno-
kulturalny, animator
wydarzeń

**MICHAŁ
RUDNICKI**

Były wieloletni prezes
spółki Orlen Lietuva

**JERZY
KARPOWICZ**

Fotograf, członek
Światowego
Stowarzyszenia Artystów
Fotografików i Twórców
Audiowizualnych

**HENRYK
SIELEWICZ**

Astronom, fotograf,
odkrywca gwiazdy
„Siewewicz 1”

**DOMINIK
KUZINIEWICZ**

Wileński gawędziarz, słynny
Wincuk Bałbatunszczyk
z Pustaszyszek,
popularyzator folkloru

**MIROŚLAW
SZEJBAK**

Doktor nauk
matematycznych, prezes
Polskiego Teatru w Wilnie

**DANUTA
LIPSKA**

Malarka, prezes Twórczego
Związku Polskich Artystów
Malarzy na Litwie „Elipsa”

**KS. ANDRZEJ
SZUSZKIEWICZ**

Rektor Wileńskiego
Seminarium Duchownego,
wychowawca i nauczyciel
kleryków, rekolekcjonista

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2023”

Zgłaszający kandydat: _____

Imię, nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon zgłaszającego: _____

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona, w jednej kopercie może być dowolna liczba kuponów) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbyniią g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2023”. Kuponów można również rzucać do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

Wizyta prezydenta w rejonie wileńskim

Prezydent Gitanas Nausėda oraz pierwsza dama Diana Nausėdienė wraz z członkami zespołu 23 listopada udali się z wizytą do rejonu wileńskiego.

Anna Pieszko

Pobyt był okazją do uczczenia 105. rocznicy przywrócenia wojska litewskiego. Ponadto w trakcie całonocnej serii spotkań para prezydencka w towarzystwie gospodarza rejonu mera Roberta Duchniewicza zapoznała się ze społecznością rejonu wileńskiego, z osiągnięciami, jak i problemami mieszkańców.

— Bardzo dobrze oceniam tę wizytę. Otrzymała ona w formie roboczym. Pomimo spotkań z lokalną społecznością poruszyliśmy wiele ważnych dla mieszkańców tematów — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreśla mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

„Spotkanie z prezydentem miało charakter roboczy” — podkreśla mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz

OBCHODY DNIA SIŁ ZBROJNYCH LITWY

W ramach obchodów Dnia Sił Zbrojnych Litwy prezydent Republiki Litewskiej wziął udział w ceremonii zaprzysiężenia żołnierzy stałej obowiązkowej początkowej służby wojskowej w Centrum Szkolenia Bojowego im. gen. Adolfa Ramanauskasa. Gratulując żołnierzom, oficerom i ich rodzinom, przywódca państwa zaznaczył, że armia litewska, która 105 lat temu stanęła w obronie niepodległości i państwowości kraju, dziś jest silna, profesjonalna i gotowa do szybkiego rozwiązywania wszystkich pojawiających się wyzwań.

Podczas uroczystości ponad 150 żołnierzy złożyło przysięgę wierności państwu litewskiemu. Prezydent podziękował wszystkim zaprzysiężonym żołnierzom za zaangażowanie w obronę kraju.

ODNOWIENIE DRÓG PRIORYTETEM

Na spotkaniu z przedstawicielami ministerstw ochrony kraju, transportu i komunikacji oraz me-

rem rejonu wileńskiego prezydent omówił przeznaczenie środków z Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg dla samorządów, problemy dotyczące koordynacji spraw pomiędzy samorządami a Litewskim Zarządem Dróg, jak również propozycje zwiększenia samodzielnego wykorzystania środków przeznaczonych na utrzymanie dróg rejonu wileńskiego na listę priorytetowych projektów mobilności wojskowej i planów ich rekonstrukcji, utrzymanie dziennych ośrodków opieki nad dziećmi oraz rozwój działalności na obszarach wiejskich, zapewnienie standardu jakości edukacji w rejonie, finansowanie programów edukacji nieformalnej dzieci.

Jak zapewnia mer rejonu wileńskiego, już to pierwsze spotkanie przyniosło efekty.

— Rozmawialiśmy o tym, jak ministerstwa ochrony kraju i łączności mogłyby przyczynić się do realizacji projektów infrastrukturalnych, które są ważne dla naszych mieszkańców. Mówiliśmy w

szczególności o odcinku Niemen-czyn–Mejszagola, po którym porusza się technika wojskowa. Odnowienie dróg wymaga znacznych środków finansowych. Dyskusja w tej kwestii przyniosła już swe pierwsze pozytywne owoce: zaplanowana została droga objazdowa. Złożyliśmy propozycję, urząd prezydenta był swoistym mediatorem w tej kwestii, ministerstwo rozpatrzyło pozytywnie sprawę — zapewnia Robert Duchniewicz.

PROPOZYCJE MIESZKAŃCÓW ZOSTANĄ UWZGLĘDNIONE

Następnie została przeprowadzona wspólna dyskusja z udziałem ekipy prezydenckiej oraz ekipy politycznej mera rejonu wileńskiego.

— Omówiliśmy istotne zagadnienia rejonu wileńskiego — od edukacji, młodzieży, spraw społecznych, po rolnictwo, drogi i transport, rozwój biznesu, ochronę środowiska i infrastrukturę, zachowanie również miejscowości oddalonych od miasta.

12.>>

Przedstawiliśmy szereg propozycji, które poprawiłyby sytuację w tych obszarach. Cieszę się, że pan prezydent i jego zespół powiedzieli, że propozycje zostaną uwzględnione przy składaniu stosownych projektów ustaw — mówi Robert Duchniewicz.

SPOTKANIE Z PRZEDSIĘBIORCAMI I LEKCJA OBYWATELSTWA

Prezydent spotkał się w Niemenczynie z przedstawicielami biznesu rejonu wileńskiego. W rejonie wileńskim sporo jest firm opartych na przemyśle wytwórczym, zielonej gospodarce i innych obszarach. Podczas spotkania omówiono zachęty inwestycyjne, czynniki kredytowe dla przedsiębiorstw, wyzwania związane z promocją eksportu, równoważenia interesów przedsiębiorstw i społeczności lokalnych.

— Omówiliśmy również kwestię ochrony środowiska. Mamy konflikt pomiędzy społecznością Rudomina a spółką Vilniaus paukštynas, pomiędzy mieszkańcami Pogir a spółką Homanit. Złożyliśmy szereg propozycji, nawet nie na szczeblu samorządowym, lecz państwowym, jak można byłoby naprawić sytuację. Zostały one pozytywnie przyjęte — zapewnia mer Duchniewicz.

Prezydent spotkał się również z uczniami Gimnazjum im. Giedymina z litewskim językiem nauczania i Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego z polskim językiem nauczania, uczestniczył w lekcji obywatelstwa „Jestem z Litwy. Co oznacza dla mnie bycie obywatelem Litwy?”.

PIERWSZA DAMA SPOTKAŁA SIĘ Z MIESZKAŃCAMI

Ponadto w czwartek pierwsza dama Diana Nausėdienė udała się do Czarnego Boru, gdzie uczestniczyła w spotkaniu ze starostą i sołtysami. Nausėdienė odwiedziła też żłobek-przedszkole „Pėlėdziukas” w Pogirach, gdzie zapoznała się z aktualnymi zagadnieniami wychowania przedszkolnego w rejonie.

Owiedziła też wieś Sorok Tatarzy. Spotkała się w nim ze społecznością

tatarską, omówiła aktualne sprawy i problemy mniejszości narodowych.

PREZYDENT BYŁ OTWARTY NA PYTANIA ZEBRANYCH

Na zakończenie dnia pracy prezydent i pierwsza dama Diana Nausėdienė w Centrum Kultury w Niemenczynie spotkali się ze społecznością rejonu wileńskiego. Jak mówi obecny na spotkaniu Władysław Bortkiewicz, mieszkaniec rejonu wileńskiego z gminy niemieskiej, prezydent był otwarty na mieszkańców i ich pytania.

— Prezydent cieszył się z dobrych wskaźników rejonu w skali kraju, zaś pierwsza dama pochwaliła funkcjonowanie wczesnoszkolnych placówek oświatowych. W czasie wizyty sama miała okazję się przekonać, z jakim oddaniem pracują pedagodzy z małymi dziećmi. Cieszyło ją zwłaszcza to, że placówki funkcjonują w środowisku wielonarodowościowym, że służą i Polakom, i Litwinom. Miała ona też okazję zapoznać się z mieszkańcami miejscowości Czterdzieści Tatarów, doceniła wielokulturowość rejonu i współpracę mieszkańców — mówi Władysław Bortkiewicz w rozmowie z naszym dziennikiem.

W trakcie godzinnego spotkania z parą prezydencką mieszkańcy re-

jonu wileńskiego mieli możliwość zadania głowie państwa nurtujących ich pytań.

— Wspólnota mieszkańców Pogir niepokoiła się zwłaszcza obecnością w centrum miasteczka fabryki Homanit, która została wybudowana bez konsultacji z mieszkańcami. Wyrażała swe niezadowolenie, że tak wielki zakład stanowi wysokie ryzyko zanieczyszczenia środowiska, a zwłaszcza skażenia wody. Ponadto mieszkańcy wskazywali, że kierownictwo zakładu nie udziela bezpośrednich odpowiedzi na ich pytania. Prezydent zapewnił, że sprawa znajdzie się pod lupą i zostaną podjęte kroki, by pomóc mieszkańcom i jednocześnie zapewnić, by zakład pracował z zachowaniem standardów bezpieczeństwa — mówi Władysław Bortkiewicz.

Mieszkańcy poruszyli również problem dróg w rejonie wileńskim, poruszania się po nich pojazdów wojskowych. Wyrazili również zastrzeżenia co do pracy resortu energetyki, pytali o zwrot 160-milionowego długu dla użytkowników prądu przez spółkę ESO. Poruszyli też temat obronności i bezpieczeństwa kraju.

— Spotkanie to odbyło się w bardzo ciepłej atmosferze. Prezydent wyraził gotowość do kolejnych spotkań z mieszkańcami rejonu — mówi Władysław Bortkiewicz. ■

Fot. Samorząd Rejonu Wileńskiego

■ Pierwsza dama Diana Nausėdienė spotkała się z mieszkańcami kilku miejscowości rejonu wileńskiego

„Arogancja i brak dobrej komunikacji”. Kurcząca się popularność konserwatystów

Nastroje społeczne są dziś raczej nieprzychylnie konserwatystom. Ingrida Šimonytė oraz Gabrielius Landsbergis są politykami o najniższym poziomie zaufania społecznego.

Antoni Radczenko

Arogancja i brak komunikacji są podstawową przyczyną niskich notowań tego ugrupowania – uważa Andrzej Pukszo.

Wybory prezydenckie mają odbyć się 12 maja przyszłego roku. W przypadku, gdyby odbyły się w najbliższą niedzielę, jak wynika z badań opinii publicznej przeprowadzonych przez Spinter na zlecenie delfi.lt, to 19,3 proc. badanych oddałoby swój głos na rezydującego prezydenta. We wrześniu urzędującego prezydenta Gitanasa Nausėdę wspierało 23,2 proc. ankietowanych. Na drugim miejscu znalazła się premier Ingrida Šimonytė, którą obecnie wspiera 6,6 proc. Znaczy to, że popularność litewskiej premier znacznie spadła, gdyż przed dwoma miesiącami wspierało ją 10,1 proc. ankietowanych.

ŠIMONYTĖ I LANDSBERGIS

Podobne tendencje pokazuje też inne badanie przeprowadzone przez Baltijos tyrimai na zlecenie agencji informacyjnej ELTA, gdzie badano zaufanie społeczeństwa Litwy wobec poszczególnych polityków. Politykami z najniższym poziomem zaufania społecznego są premier Ingrida Šimonytė i szef MSZ Gabrielius Landsbergis. Szefową rządu pozytywnie ocenia 20 proc. badanych, a negatywnie 74 proc. Jest to najniższy wskaźnik w ciągu ostatnich 12 lat. Najlepiej terazniejsza premier była oceniana w roku 2018, kiedy 56 proc. respondentów jej działalność oceniała pozytywnie, a 34 proc. negatywnie.

W przypadku ministra spraw zagranicznych pozytywną oceną obdarza go 14 proc. ankietowanych, a negatywnie 79 proc. Ran-

W przypadku szefa MSZ Gabrieliusa Landsbergisa pozytywną oceną obdarza go 14 proc. ankietowanych, a negatywnie 79 proc. **Fot. Marius Morkevičius, ELTA**

king względem Landsbergisa jest prowadzony od 2015 r. Podobnie jak w przypadku Šimonytė, najlepsze notowania miał w 2018 r. Wówczas 39 proc. mieszkańców oceniało go pozytywnie, a 51 proc. negatywnie.

— Wydaje się, że nie każdy człowiek jest urodzony do bycia politykiem. Można być dobrym finansistą, dobrym politologiem, ale to nie oznacza, że będzie się również dobrym politykiem. Wydaje się, że w tym przypadku brakuje charyzmy. Moim zdaniem, bycie politykiem, to jest sztuka godzenia interesów państwa, kontaktów z wyborcą, pracy w zespole, czyli w partii oraz rządzie i parlamencie. Widocznie pewnych cech w wypadku obu tych polityków brakuje. Całkiem możliwe, że bycie politykiem nie jest ich powołaniem — komentuje sytuację dla „Kuriera Wileńskiego” Andrzej Pukszo, politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

PREZYDENT I SOCJALDEMOKRACI

Z badania wynika, że generalnie społeczeństwo nie ufa wszystkim liderom koalicji rządzącej. Liderkę Partii Wolności Aušrinę Armonaitę 77 proc. badanych ocenia negatywnie, a 15 proc. pozytywnie. W przypadku prezeski Ruchu Liberalistów Viktoriji Čmilytė-Nielsen liczby są odpowiednio: 63 proc. negatywnie i 30 proc. pozytywnie.

Największym zaufaniem społecznym cieszy się natomiast były prezydent Valdas Adamkus, czyli 80 proc. pozytywnie i 12 negatywnie oraz urzędująca głowa państwa Gitanas Nausėda, którego 72 proc. respondentów darzy zaufaniem, a wśród 21 proc. takiego zaufania brak.

W przypadku partii politycznych, to liderem pozostają socjaldemokraci.

14.>>

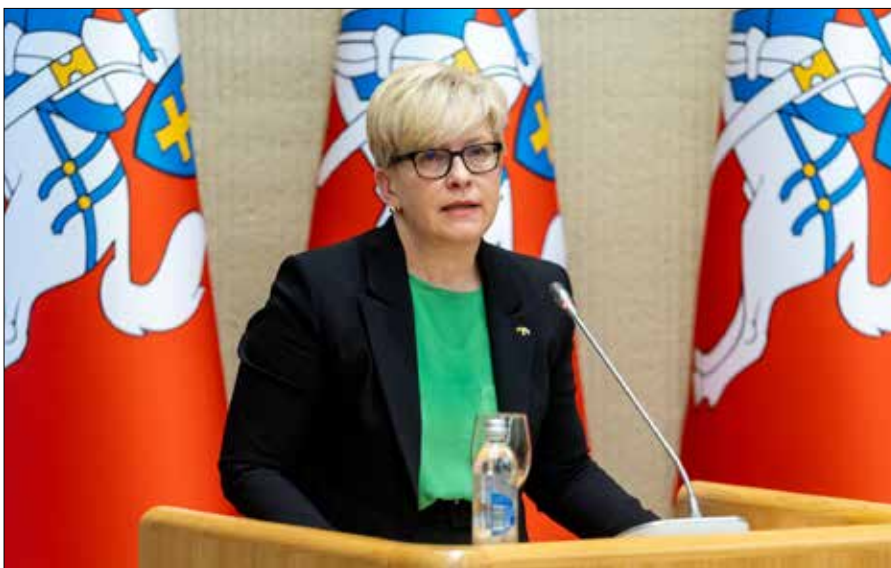
Ugrupowanie popiera, wynika z kolejnego badania przeprowadzonego przez Baltijos tyrimai na zlecenie ELTA, 18,3 proc. wyborców. Na drugim miejscu znalazł się Litewski Związek Chłopów i Zielonych, który popiera 10 proc. społeczeństwa. Na trzecim miejscu znalazł się Związek Demokratów „W imię Litwy”, których popularność społeczna wynosi 9,6 proc. Konserwatyści znaleźli się tylko na czwartym miejscu z 8,4 proc. poparcia na koncie.

— Z jednej strony Związek Ojczyzny zawsze miał grono bardzo oddanych wyborców. Z drugiej — zawsze trudno mu było pozyskiwać nowych wyborców. To wiązało się, wiąże i niestety chyba nadal będzie wiązało z taką dużą arogancją. Z orientacją przede wszystkim na wyborcę dobrze wykształconego i bogatego. Dlatego spora część obywateli nie widzi w nich swych przedstawicieli. To jest stary problem tej partii, arogancja i brak odpowiedniej komunikacji. Zawsze ich słabym miejscem była polityka socjalna oraz sfera budżetowa. Chociaż praca minister ochrony socjalnej i pracy Moniki Navickienė jest raczej dobrze oceniana. Jednak ogólna polityka rządu w zakresie sektora publicznego jest bardzo słaba. Dlatego na pewno będą się nasilały strajki nauczycieli. Widzimy też wielki kryzys w sektorze służby zdrowia — tłumaczy wynik sondażu dotyczący największego ugrupowania teraźniejszej koalicji rządzącej Andrzeja Pukszto.

LIBERAŁOWIE I PARTIA PRACY

Ruch Liberalistów popiera 7 proc. ankietowanych. Warto podkreślić, że badania były robione przed ogłoszeniem wyroku Sądu Apelacyjnego w sprawie MG Baltic, w ramach którego ich byłego prezesa Eligijusa Masiulisa skazano na karę pozbawienia wolności, a na samą partię nałożono dużą karę pieniężną. Andrzej Pukszto sądzi, że wyrok nie będzie miał większego wpływu na popularność ugrupowania.

— Generalnie Ruch Liberalistów zawsze był lekko ponad progiem wyborczym. Ich elektorat to 6–7 proc. Ma, podobnie jak konserwa-

■ Szefową rządu pozytywnie ocenia 20 proc. badanych, a negatywnie 74 proc. Jest to najniższy wskaźnik w ciągu ostatnich 12 lat **Fot. Marius Morkevičius, ELTA**

tyści, grono swych stałych wyborców. Nie wydaje mi się, że te grono stopnieje. Poza tym mamy nową przewodniczącą w partii. Jest nowy zarząd, który absolutnie nie pokrywa się z tym, jaki był za czasów Masiulisa. Jeśli partia będzie się oddegnywała od osób z ławy sądowej, to sądzę, że plus-minus zachowa swój elektorat — uważa politolog.

Inny figurant w tzw. sprawie MG Baltic — Partia Pracy jest popierana przez 6,9 proc. respondentów.

— Ich popularność w społeczeństwie jest dosyć niska. Jest w granicach progu wyborczego. Oni jako nie starają się zdystansować od po-

sła Vytautasa Gapšysa. Sądzę, że jeśli problem będą zbywali milczeniem, to na pewno nie polepszy to ich sytuacji. Muszą stanowczo odciąć się od tej sprawy — oświadcza Andrzej Pukszto.

Pozostałe partie, jak wynika z badań, w chwili obecnej nie przekraczają progu wyborczego. Partię Regionów popiera 3,3 proc. mieszkańców, partię Wolność i sprawiedliwość — 2,5 proc., Partię Wolności — 2 proc. W skali roku największy skok odnotowali socjaldemokraci, których poparcie wzrosło o 6 proc. W przypadku konserwatystów ich elektorat skurczył się o 3 proc. ■

■ „Wydaje się, że nie każdy człowiek jest urodzony do bycia politykiem” — mówi Andrzej Pukszto **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Impeachment niczym wirus: złapał trzech litewskich posłów

Honorata Adamowicz

Tego jeszcze nie było, aż trzem litewskim posłom na Sejm grozi impeachment. W sprawie Remigijusa Žemaitaitisa rozpoczęto procedurę impeachmentu, w sprawie Petrasa Gražulisa Sejm rozpoczął drugi proces impeachmentu, zaś Vytautas Gapšys został skazany na 4 lata i 6 miesięcy więzienia, w związku z czym na niego również czeka proces impeachmentu.

– U nas w kraju impeachment nie jest czymś nadzwyczajnym. Pamiętamy, że w drodze impeachmentu ze stanowiska prezydenta został odwołany Rolandas Paksas. Tymczasem na przykład impeachment wobec Audriusa Butkevičiausa nie udał się, człowiek w więzieniu siedział będąc parlamentarzystą. Były też przypadki, kiedy impeachment byłby przyjęty, ale polityk sam zrezygnował z mandatu. W historii Litwy były różne przypadki — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” sygnatariusz aktu przywrócenia niepodległości, dziennikarz oraz publicysta Rimvydas Valatka.

HISTORIA IMPEACHMENTU W NIEPODLEGŁEJ LITWIE

W latach 2016–2017 Kęstutis Pūkas był oskarżony o molestowanie seksualne. Sejm Litwy zdecydował o rozpoczęciu procedury impeachmentu wobec Pūkasa, ale parlamentarzysta zdecydował się samodzielnie zrzec mandatu jeszcze przed rozpoczęciem głosowania.

19 czerwca 2014 r. Sejm unieważnił mandat Neringi Venckienė, w drodze impeachmentu.

W 2004 r. w drodze impeachmentu ze stanowiska prezydenta został odwołany lider Partii Porządek i Sprawiedliwość Rolandas Paksas. W 2010 r. w drodze impeachmentu usunięto posła na Sejm Linasa Karaliusa. W 1999 Sejm nie zatwierdził natomiast impeachmentu wobec byłego ministra obrony narodowej Audriusa Butkevičiausa jako posła na Sejm.

Vytautas Gapšys, Petras Gražulis, Remigijus Žemaitaitis
Kolaż Apolinary Klonowski, Fot. ELTA

Impeachment został zorganizowany po jego skazaniu za próbę oszustwa na dużą skalę, kiedy wziął 15 tys. dolarów od biznesmena, obiecując zatuszowanie sprawy przeciwko firmie za pośrednictwem Prokuratury Generalnej i Państwowej Izby Kontroli.

DECYDUJE SEJM

– Prawo impeachmentu na Litwie jest dobre i działa. Proces jest przeprowadzany przez Sejm i Sąd Konstytucyjny i zależy od 141 członków Sejmu i 9 sędziów Sądu Konstytucyjnego. Precyzując, to od ich woli politycznej zależy, czy przeciw impeachmentowi — zaznacza Valatka.

Sejm rozpoczął drugi proces impeachmentu wobec Petrasa Gražulisa na podstawie prawomocnego wyroku sądu w sprawie nadużycia stanowiska. W pierwszym procesie Sejm odebrał Gražulisowi immunitet za dyskryminację osób LGBT. Wcześniej rozpoczął procedurę impeachmentu i odwołał się do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie ewentualnego głosowania za innego członka Sejmu — dwa procesy. We wtorek Sejm rozpoczął kolejny proces impeachmentu, ponieważ Sąd

Najwyższy uznał Gražulisa za winnego nadużycia urzędu.

Sejm zdecydował również o wszczęciu procedury impeachmentu przeciwko Remigijusowi Žemaitaitisowi za porównanie Izraela do Putina i inne antysemickie wypowiedzi publiczne oraz jego wpisy w sieciach społecznościowych, które podżegają do nienawiści. Posłowie postanowili również zwrócić się do Sądu Konstytucyjnego o opinię, czy konkretne działania Remigijusa Žemaitaitisa, opisane w raporcie Specjalnej Komisji Śledczej, są niezgodne z Konstytucją.

W środę 22 listopada Sąd Apelacyjny wydał bezprecedensowy wyrok w sprawie korupcji politycznej związanej z koncernem MG Baltic. Vytautas Gapšys został skazany na 4 lata i 6 miesięcy więzienia, pięcioletni zakaz piastowania stanowisk oraz karę w wysokości 8 tys. euro. Sejm rozpatrzy kwestię pozbawienia Gapšysa mandatu poselskiego, ale przewodnicząca Sejmu i prezeska Ruchu Liberalistów Viktorija Čmilytė-Nielsen nie odrzuca możliwości, że Gapšys zostanie pozbawiony wolności jeszcze w trakcie sprawowania mandatu parlamentarnego. ■

Przemyt papierosów rośnie. Wyobraźnia przemytników też

Honorata Adamowicz

Państwowa Służba Ochrony Granic (VSAT) poinformowała „Kurier Wileński”, że w ciągu ostatnich trzech lat liczba przypadków przemytu papierosów stale rośnie. Wyobraźnia przemytników też nie zna granic — 19 listopada przemytnicy próbowali z Białorusi na Litwę przemyścić papierosy za pomocą... balonu meteorologicznego.

PAPIEROSY Z BIAŁORUSI

„W ciągu 9 miesięcy tego roku wykryto 486 przypadków przemytu; w analogicznym okresie 2022 r. takich przypadków było 394. Oznacza to, że liczba przypadków przemytu wykrytych w pierwszych trzech kwartałach tego roku wzrosła o 23,4 proc. w porównaniu z tym samym okresem w 2022 r.” — poinformowano nas w Państwowej Służbie Ochrony Granic.

Rosnąca liczba aresztowań i coraz większe ilości zatrzymanych papierosów wskazują, że fizyczne i techniczne środki podjęte przez VSAT w celu wzmocnienia ochrony granic, wprowadzenie i rozwój nowych kryminalnych narzędzi wywiadowczych oraz wdrożenie wspólnych działań z innymi instytucjami kontrolnymi i podmiotami gospodarczymi przyniosły rezultaty — przemytnikom coraz trudniej jest wykonywać swoją nielegalną działalność.

„Główne sposoby transportu przemyconych towarów przez »zieloną« granicę (przemycone bezpośrednio przez ogrodzenie oddzielające granicę państwową – przyp. red.) pozostają niezmiennie od kilku lat, zmieniła się jedynie częstotliwość. Najczęstszą metodą jest przywiezienie papierosów do linii granicznej po białoruskiej stronie granicy państwowej, następnie nielegalny przemyt na Litwę, gdzie po stronie litewskiej czekają przemytnicy. Średnia liczba paczek papierosów nielegalnie przemyconych przez »zieloną« granicę zmniejszyła się w tym roku z 2 800 do 1 600

w porównaniu z rokiem ubiegłym. Spadek ten wynika ze zmian w metodach transportu, umożliwiających przewożenie niewielkich ilości bezzałogowymi statkami powietrznymi” — poinformowano w Państwowej Służbie Ochrony Granic.

DRONY POMOCNE, ALE BALONIK NIE DOTARŁ

W tym roku, w ciągu 10 miesięcy, VSAT odnotował 95 przypadków prób przetransportowania kontrabandy z Białorusi na Litwę za pomocą dronów. W ubiegłym roku takich prób było trzy razy mniej w tym samym okresie, a w całym 2021 r. — 17. Metoda ta jest jednak wykorzystywana do transportu niewielkich partii papierosów. Próby transportu kontrabandy balonami meteorologicznymi nie są jeszcze popularne. W tym roku straż graniczna odnotowała dwie próby wykorzystania takich balonów przez przemytników, obie w nocy.

Wyroby tytoniowe są najczęściej przemyconym towarem. W tym roku przechwycono 2 304 103 paczek, co stanowi spadek o prawie jedną piątą w porównaniu do 2022 r. Jest to spowodowane spadkiem przemy-

tu papierosów kolejną. Wpływ na to miało zamknięcie kolejowego punktu kontrolnego Stasiły, przez który próbowano przemyścić szczególnie duże ilości kontrabandy w wagonach pociągów towarowych z Białorusi. Wzmocnienie ochrony „zielonej” granicy poprzez wprowadzenie systemów nadzoru i instalację fizycznej bariery spowodowało, że przemytnicy częściej wybierają „zdalne” metody przemytu. Papierosy są przemycone przez „zieloną” granicę na wodach granicznych i za pomocą dronów.

19 listopada wieczorem funkcjonariusze Jednostki Granicznej im. A. Barauskasa Straży Granicznej Obwodu Warneńskiego patrolowali we wsi Katra. W pobliżu granicy z Białorusią zauważyli opadający z wysokości około 3 m balon meteorologiczny z lateksu. Do balonu przyczepiony był ładunek 750 paczek papierosów NZ Gold owinięty w polietylen. Papierosy były również wyposażone w nadajnik GPS, który niewątpliwie miał umożliwić współnikom białoruskich przemytników na Litwie dokładne zlokalizowanie ładunku. ■

TVP
WILNO

19 listopada przemytnicy próbowali z Białorusi na Litwę przemyścić 750 paczek papierosów za pomocą balonu meteorologicznego Fot. VSAT

Wilnianom wzrośnie podatek za odpady

Gospodarka odpadami komunalnymi będzie droższa dla mieszkańców stolicy. Wspominaliśmy o tym w poprzednim numerze na stronie Kurier Ekspres, teraz podajemy więcej szczegółów i liczby.

Wraz z rozbudową Wilna i wzrostem liczby mieszkańców rośnie ilość zbieranych odpadów komunalnych — poinformowano nas w samorządzie stołecznym.

W związku ze zwiększonymi kosztami zagospodarowania odpadów, samorząd dokonał przeglądu opłaty lokalnej. Przykładowo — właściciela mieszkania o powierzchni 60 mkw. opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi będzie kosztować — ok. 58 euro rocznie (w 2023 r. było ok. 46 euro).

„Rzeczywiste i planowane niezbędne koszty tegorocznego podatku są wyższe niż prognozowano w 2022 r. Biorąc pod uwagę ilość odpadów do odbioru w przyszłym roku i rosnące koszty ich zagospodarowania, zweryfikowaliśmy wysokość opłaty” — mówi Eglė Bernotavičienė, kierowniczka Wydziału Gospodarki Odpadami m. Wilna.

KRAJOWE PRZEPISY I REGULACJA RYNKOWA

Jak zaznacza, koszty wrosną ze względu na przepisy krajowe. Samorząd nie ma wpływu na wzrost kosztów (podwyższenie opłaty za składowanie odpadów na składowisku i wprowadzenie opłaty na rzecz Państwowej Rady Regulacji Energetyki) w związku z wdrażaniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

Wszystkie grupy kosztów są maksymalnie zoptymalizowane, oceniane pod kątem zmian rynkowych i wyznaczane na podstawie stawek w zamówieniach publicznych.

Choć koszty ogółem wzrosły, to wzrost ten był mniejszy ze względu na kary nakładane za nienależyte wykonanie usług umownych; środki osób, które zrekompensowały szkody za niewłaściwą gospodarkę odpadami; niższe koszty eksploatacji kontenerów do odpadów; obniżenie cen

usług odbioru, transportu i przeładunku odpadów tekstylnych; wkład organizacji producentów w koszty operacyjne zainstalowanych placów kontenerowych.

OBOWIĄZKOWA SEGREGACJA ODPADÓW SPOŻYWCZYCH

Od przyszłego roku na Litwie będzie obowiązkowa segregacja odpadów spożywczych. Jak informuje samorząd, wraz z sortowaniem żywności wzrośnie także potrzeba edukacji i informowania społeczeństwa o wprowadzanych innowacjach w zakresie gospodarki odpadami.

Uwaga — ulegną zmianie warunki płatności, w tym termin płatności za IV kwartał br.

Obecnie w przypadku, gdy właściciel zdecyduje się na płatność kwartalną, wówczas każdą część kwoty opłaty należy wpłacić do ostatniego dnia bieżącego kwartału. Zawiadomienie o uiszczeniu opłaty wysyłane jest raz w roku (na początku roku), ale mieszkańcy decydujący się na uiszczanie opłaty kwartalnej często po prostu zapominają o uiszczeniu części kwoty opłaty za ostatni kwartał w ciągu roku.

Upomnienia za pierwszy, drugi i trzeci kwartał VASA (zarządca wileńskiej gospodarki odpadami) zdąży wysłać w roku bieżącym. Natomiast w przypadku nieuiszczenia w terminie opłaty za czwarty kwartał upomnienia mogą zostać przesłane na początku przyszłego roku.

Po zmianie tej procedury część opłaty za IV kwartał powinna zostać wpłacona do 31 października, a administrator miałby możliwość wysyłania powiadomień o spłacie zadłużenia już w listopadzie. ■

Opr. Aleksander Borowik

Odpady w cyfrach

W 2024 r. prognozowana ilość mieszanych odpadów komunalnych do odbioru i zagospodarowania wyniesie 143 597,43 ton (planowane na 2023 r. — 143 123,97 ton).

Z roku na rok rośnie także liczba zagospodarowania wielkogabarytowych i ekologicznych składowisk odpadów. W 2015 r. było to 17 tys. ton, a w 2022 r. — już 145 tys. Przewiduje się, że w 2023 r. z tych placówek skorzystało ok. 163 tys. osób. Ilość zebranych odpadów wzrosła z 3 594 ton w 2015 r. do 22 415 ton w 2022 r.

W 2024 r. prognozowana ilość mieszanych odpadów komunalnych wyniesie 143 597,43 ton **Fot. Samorząd Miasta Wilna**

Głód w nieruchomościach zmusza sprzedawców do rozdawania... pralek

Aleksander Borowik

Chociaż ceny mieszkań prawie nie spadają, to eksperci od nieruchomości twierdzą, że widzą dobre oznaki dla kupujących. Deweloperzy z głodu dosłownie wyłażą ze skóry, by zwabić niezdecydowanych klientów.

Mieszkania starego budownictwa staniały w ciągu 1,5 roku, o ok. 5–7 proc. Z kolei ceny działek i domów prawie nie spadają, ale sprzedawcy nauczyli się oferować... nieoczekiwane zniżki.

— Zmiana cen może być nominalna i realna. Jak widzimy, zmieniła się nominalna. Jeśli mieszkanie kosztowało wcześniej 100 tys. euro, obecnie jego cena wynosi 90 tys. euro, co oznacza, że jego cena spadła o 10 proc. Realna zmiana polega na tym, że cena zmieniła się, nie zmieniając jednak jego właściwości. Wiadomo, że własność może zmienić swoje właściwości nawet jeśli nic się z nią nie zrobi — mówi dla nas ekspert Marina Rustemowa.

Według danych najpopularniejszego portalu nieruchomości, ceny nieruchomości (głównie starego budownictwa) od 1,5 roku spadają. Oznacza to, że ceny mieszkań w ogłoszeniach spadły o nawet 10 proc.

— W latach 2021–2022 gracze rynku, widząc doniesienia o rosnących cenach nieruchomości, mieli wyższe oczekiwania. Chcieli wyższych cen, szczególnie za domy i to im się udało, bo ludzie kupowali. Rynek wówczas był jeszcze aktywny, ale potem nastąpiło załamanie. I sprzedający przekonali się, że jeśli chcą sprzedawać, to muszą zmniejszyć swoje oczekiwania. To rzeczywista wartość rynkowa, która wyrównała te oczekiwania. Dlatego obecnie mamy do czynienia z przypadkami, podczas których cena nieruchomości jest sukcesywnie obniżana — mówi Rustemowa.

Sytuacja doszła do punktu, w którym sprzedaż spada i mieszkania idą po cenach, które w większości nie przekraczają obecnie rozsądnych cen. Co robią sprzedawcy? Nie

■ Czyż to nie przyjemny prezent od dewelopera? Nowa pralka, choćby nie wiadomo jakiej firmy... **Graf. cyfr., opr. A. K.**

obniżają ceny, ale zamieniają ją... na „akcję”, czyli zniżkę. Potencjalnemu nabywcy oferują dodatkową korzyść z transakcji, np. leasing zakupu bez odsetek (ale, uwaga!) — na określony termin, bezpłatne miejsce parkingowe, tanie wykończenie mieszkania.

W ciągu ostatnich 20 miesięcy wielu sprzedawców już się dostosowało do wybrzydających klientów.

— Podaż zmalała w ciągu ostatnich 6 miesięcy, ponieważ deweloperzy albo opóźniają projekty ze względu na zmniejszoną aktywność rynkową, albo rozwijają je etapami. Obecnie w Wilnie jest ok. 5 tys. tzw. projektowych mieszkań, na które wydano pozwolenie na budowę. Oznacza to, że już dziś wystarczyłoby rozpocząć budowę i sprzedaż. Co do faz projektów — ich skala również uległa zmianie. Kiedyś np. normą było budowanie bloku z 100–150 mieszkaniami, dziś liczba ta jest dwukrotnie mniejsza — zaznacza ekspert.

Jak mówi, dziś znów żyjemy na rynku, który musi przypomnieć sobie, na czym polega promocja sprzedaży. Często nie oznacza to wcale, że deweloper ma problemy czy bankru-

tuje, po prostu jest powrót do cyklu aktywnej reklamy sprzedaży.

A większość deweloperów wykorzystuje to na różne sposoby: możliwość taniego wykończenia nowego mieszkania, miejsca parkingowe, a nawet... rozdają pralki. Ale nie zawsze jest tak różowo w sprzedaży „wyjątkowych ofert”. Sprzedawcy nie rozdają prezentów tak hojnie, jak by się wydawało na pierwszy rzut oka. Mieszkania z „półki zniżek” często mają niekorzystny układ rozplanowania, okna są po gorszej, północnej stronie.

Może tak też być, że deweloper ma dwa ostatnie mieszkania i opłaca mu się sprzedać je taniej niż „pójść w minus”. Lepszy wróbel w garści niż gołąb na dachu... Są więc zniżki na „resztki”, bo chcą szybciej ukończyć swój projekt.

— Dlatego bardzo ważne jest, by kupujący nie dał się nabrać na takie sztuczki sprzedawców. Należy sprawdzić co najmniej kilka różnych ofert. Wówczas można przekonać się, czy mieszkanie jest naprawdę tańsze od innych, żeby nie kupić kota w worku — radzi Marina Rustemowa. ■

Zespół szkół w Gryfinie poszukuje kolejnych partnerów na Litwie

„To było spełnienie naszych marzeń, że mogliśmy wreszcie zabrać naszą młodzież z Gryfina na Wileńszczyznę” — opowiadając nam o Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Bohaterów Powstania Warszawskiego w Gryfinie mówi jego dyrektor mgr Maciej Puzik.

Leszek Wątróbski: Jesteście dziś jedyną szkołą w województwie zachodniopomorskim noszącą imię związane z Powstaniem Warszawskim...

Maciej Puzik: Jesteśmy aktualnie Zespołem Szkół Ponadpodstawowych, w skład którego wchodzi trzy typy szkół. A są to: technikum, liceum ogólnokształcące i branżowa szkoła I stopnia. Wszystkie te trzy typy szkoły noszą od 6 lat imię Bohaterów Powstania Warszawskiego.

Jak doszło do podjęcia decyzji o wyborze tej nazwy?

To był długi proces. A przygotowania do niego zaczęły się kilka lat wcześniej, kiedy na spotkanie z naszą młodzieżą przyjechał uczestnik Powstania Warszawskiego Leszek Sikora Sikorski ps. „Antos” — ze zgrupowania „Kryśka”. I wówczas to pojawił się pomysł, aby nasza szkoła przyjęła imię Bohaterów Powstania Warszawskiego. Potem było dużo różnych działań proceduralnych, w które zaangażowała się cała społeczność szkoły, w tym dyrekcja oraz nasz historyk Julian Dalidowicz. I wreszcie od 1 września 2017 r. szkoły wchodzące w skład naszego zespołu noszą to zaszczytne imię. Uroczysta gala poświęcona nadaniu nam imienia odbyła się 27 września, w rocznicę powstania polskiego państwa podziemnego. Patronat nad nimi objęły m.in.: Muzeum Powstania Warszawskiego, marszałek województwa zachodniopomorskiego oraz starosta i burmistrz Gryfina. Na tę uroczystość przyjechali też wszyscy żyjący i czujący się na siłach uczestnicy Powstania Warszawskiego mieszkający w Szczecinie.

Nadal też organizujecie spotkania poświęcone bohaterom Powstania Warszawskiego...

■ Dyrektor Maciej Puzik Fot. autor

Utrzymujemy stały kontakt z powstańcami. Odwiedzają nas i spotykają się z naszymi uczniami m.in. dawna prezes szczecińskiego oddziału Związku Powstańców Warszawskich — Janina Ostrowska Kim ps. „Janeczka” — ochotniczka z batalionu „Bończa”, dr Amelia Korycka ps. „Mela”, czy też Edward Zamiara ps. „Hrabia”. A nasza młodzież chętnie w tych spotkaniach uczestniczy.

Jesteście szkołą publiczną działającą od 1962 roku...

Organem prowadzącym szkołę jest powiat gryfiński. W skład naszego Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie wchodzi: liceum ogólnokształcące, technikum i szkoła branżowa I stopnia.

Zacznijmy więc od liceum ogólnokształcącego...

Nauka w liceum odbywa się w klasach z możliwością wyboru przedmiotów w zakresie rozszerzonym: matematyka, fizyka, biologia, chemia, geografia, język polski, historia, filo-

zofia, informatyka. Liceum kształci uczniów o profilu psychologiczno-prawnym. Nasze klasy objęte są patronatem Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej w Poznaniu. I dzięki temu nasi uczniowie mogą jeździć tam na wykłady, a studenci z psychologii przyjeżdżają do nas i prowadzą tu zajęcia. Licealistów skupiamy ponadto wokół naszych powstańców.

Kolejna szkoła w Waszym zespole to technikum...

...które kształci uczniów w zawodach: technik elektryk, ekonomista, technik żywienia i usług gastronomicznych oraz technik logistyki. W pierwszym zawodzie — technik elektryk — uczeń zdobywa gruntowną wiedzę teoretyczną na bardzo wysokim poziomie z dziedziny elektrotechniki i elektroniki oraz praktyczne umiejętności potrzebne w pracy technika elektryka. W drugim — technik ekonomista — uczniowie zdobywają wiedzę w zakresie ekonomiki, statystyki, marketingu i rachunkowości. Kolejny — technik żywienia i usług gastronomicznych — uczniowie uczą się teoretycznych podstaw przygotowywania posiłków, a następnie wiedzę tę wykorzystują na zajęciach praktycznych w szkole oraz przy obsłudze różnych imprez. W ramach realizowanych projektów organizujemy dla nich różnego rodzaju kursy dające dodatkowe kwalifikacje, np. baristy czy barmana. I wreszcie — technik logistyki — zawód cieszący się obecnie jednym z największych zainteresowań na rynku pracy. Uczniowie uczą się teoretycznych oraz praktycznych podstaw logistyki, magazynowania oraz spedycji. Są też dobrze przygotowani pod przyszłe studia z zakresu zarządzania czy bankowości.

20.>>

W technikum realizujemy wiele projektów zewnętrznych; w ich ramach m.in. najzdolniejsi uczniowie otrzymują stypendia naukowe w wysokości tysiąca osmiuset zł. miesięcznie oraz płatne miesięczne staże. Posiadamy również akredytację programu Erasmus, co pozwala nam na wieloletnie korzystanie z uproszczonej ścieżki pozyskiwania środków na realizację projektów. Nasi uczniowie byli już w ramach tego programu m.in. na Malcie, w Hiszpanii, Czechach i Niemczech.

I wreszcie szkoła branżowa I stopnia...

...dawniej nazywana zasadniczą szkołą zawodową. Nauka trwa w niej 3 lata. Uczniowie kształcą się w klasach o profilach wielozawodowym lub dedykowanych: kucharza, sprzedawcy, mechanika pojazdów samochodowych. Wszyscy nasi uczniowie w szkole branżowej są jednocześnie młodocianymi pracownikami. Nasi uczniowie realizują praktyczną naukę zawodu w zakładach pracy w rzeczywistych warunkach. Do szkoły przychodzą wyłącznie na naukę przedmiotów ogólnych oraz teoretyczną naukę zawodu, którą realizują zazwyczaj w formie miesięcznych kursów. W tym typie kształcenia kładziemy nacisk na praktyczną naukę zawodu. Od samego więc początku młodzi odbywają praktyki zawodowe u wybranego pracodawcy.

Szkoła dysponuje także własnym internatem, znajdującym się bezpośrednio w sąsiedztwie budynku szkoły...

W skład szkoły wchodzi dwa budynki: główny, gdzie prowadzone są zajęcia i budynek z internatem, stółką oraz z pracownią elektryczną. Internat pozwala nam przyjmować do szkoły także uczniów spoza Gryfina. Nasi uczniowie pochodzą praktycznie z całego powiatu gryfińskiego — z Cedyni, Morynia, Widuchowej, czy też Bani.

Czy ci sami nauczyciele uczą w liceum, technikum i w szkole branżowej?

Przedmioty ogólne takie jak na przykład: polski, matematyka, historia, geografia, chemia, biologia nauczane są przez tych samych nauczycieli — w każdym typie szkoły. Uczący natomiast przedmiotów zawodowych w szkole branżowej, czy technikum muszą mieć odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Do dyspozycji uczniów są trzy pracownie: komputerowa, biblioteka, czytelnia multimedialna, sala teatralna i audiowizualna, internetowy punkt informacji zawodowej, a także zaplecze sportowo-rekreacyjne. Mamy w tym roku ok. 900 uczniów. Najwięcej jest ich w technikum i szkole branżowej — po 300-350 uczniów, najmniej w liceum ok. 250 uczniów.

Nauczamy obowiązkowo dwóch języków obcych: angielskiego i niemieckiego. W przeszłości uczyliśmy

również, jak większość szkół, języka rosyjskiego i do dziś mamy nauczycieli z kwalifikacjami do nauki tego języka. Zastanawiamy się teraz nad możliwością wprowadzenia łaciny. Mamy też i inne ciekawe pomysły.

Współpraca z zagranicą...

Mieliśmy dawniej wymianę młodzieży z ukraińskim liceum pedagogicznym w Drohobyczu. Była to swego rodzaju kompletna współpraca. Nasza młodzież nocowała w domach w rodzinach ukraińskich i podobnie było, kiedy goście ze wschodu przyjeżdżali do nas z rewizytą. Od strony ekonomicznej taka wymiana zdecydowanie redukowałą koszty.

Byli też u Was uchodźcy z Ukrainy...

Kiedy wybuchła wojna, to w naszej sali gimnastycznej podejmowaliśmy 96-osobową grupę Ukraińców, którzy tuż przed wybuchem wojny pojechali na wycieczki zagraniczne i nie mogli już wrócić do swojego kraju. I zostali skierowani m.in. do nas. To były głównie matki z dziećmi oraz osoby starsze. Gościliśmy ich tutaj prawie miesiąc. Cateringiem i logistyką zajmowały się władze naszego powiatu, my robiliśmy wszystko, aby ich pobyt u nas i opieka odbywała się w jak najlepszy sposób. W pomoc uchodźcom bardzo mocno zaangażowali się mieszkańcy Gryfina, przynosili odzież, jedzenie, zabawki.

22.>>

■ Koniuchy. Przed krzyżem upamiętniającym zbrodnie popełnione przez partyzantów radzieckich Fot. arch. pryw. M. P.

21.>>

Od marca (2020) uruchomiliśmy w naszej szkole klasę przygotowawczą, wyłącznie dla dzieci z Ukrainy. Było w niej prawie 30 dzieci. A od września (2020) te dzieciaki trafiały do naszych klas ogólnodostępnych. Na dziś mamy łącznie 15 dzieci z Ukrainy. Myślą o maturze, o egzaminach zawodowych. Chcą skończyć szkołę i mieć konkretny zawód.

Postanowiliście też znaleźć partnera na Litwie...

Początkowo myśleliśmy o współpracy z Varėną w związku z tym, iż to w tym rejonie, a dokładnie w Dubiczach znajduje się odrestaurowany pomnik Ludwika Narbutta. Wiedzieliśmy, że łatwiej będzie nam negocjować z litewskimi władzami, jeśli damy im coś w zamian, na przykład współpracę szkół. Troszkę z chłopakami z Fundacji Kresowej Szlakiem Narbutta Wojtkiem Prusaczykiem i Łukaszem Szelemejem nachodziliśmy się przy tym temacie. W pierwszych spotkaniach brał udział również nasz historyk Julian Dalidowicz, aczkolwiek ostatecznie skorzystała na tym szkoła w Myślborzu, naszym sąsiednim powiecie. Tak, czy inaczej dzięki ogromnemu wsparciu Wojciecha Prusaczyka, prezesa wspomnianej fundacji, nawiązaliśmy kontakt z kolejną szkołą z Wileńszczyzny, tym razem chodzi o polskie Gimnazjum im. Ludwika Narbutta w Koleśnikach. Otrzymaliśmy „błogosławieństwo” od naszego organu prowadzącego, tj. gryfińskiego starosty i we wrześniu 2022 r. podczas kolejnej wizyty na Wileńszczyźnie spotkaliśmy się z ówczesną wicemercer Solecznik, Anią Jesvilienė, starościna Koleśnik Danutą Wilbik oraz dyrektorką szkoły Mireną Garackiewicz i zaczęliśmy rozmawiać nt. naszej współpracy. Podpisaliśmy wtedy odpowiednią umowę pomiędzy naszymi szkołami i zaczęliśmy planować dalsze działania. Postanowiliśmy zaprosić naszych nowych partnerów do Gryfina. Wysłaliśmy oficjalne pismo do: mera Solecznik (grudzień 2022), wicemera Anny Jesvilienė oraz dyrektorki szkoły Mireny Garackiewicz i starościny Koleśnik Danuty Wilbik, ale ponieważ daty nałożyły się wówczas na kampanię wyborczą na Litwie, to temat został czasowo odsunięty.

Julian Dalidowicz, nauczyciel historii (pierwszy z lewej), dyrektor Maciej Puzik (w środku) i Wojtek Prusaczyk Fot. autor

Po podpisaniu umowy z polską szkołą w Koleśnikach, próbowaliście już w styczniu (2023) wystartować z projektem polsko-litewskim wymiany młodzieży...

...ale się nam wówczas nie udało uzyskać środków na spotkania naszej i koleśnickiej młodzieży. W maju (2023) pojechaliśmy więc na Litwę sami, bez naszych uczniów, ale ze sprzętem oświetleniowym, na który złożyła się cała społeczność naszej szkoły i który przekazaliśmy polskiej szkole w Koleśnikach; wręczyliśmy również książki, gadzety przekazane od Urzędu Marszałkowskiego, starosty gryfińskiego, burmistrza Gryfina, czy też firm, z którymi współpracuje nasza szkoła. Razem z naszym sprzętem oświetleniowym przywieźliśmy wówczas sprzęt nagłośnieniowy od nadleśnictwa, który udało się pozyskać dzięki kolegom z fundacji.

Dopiero w październiku br. pojechaliście na Litwę wspólnie z uczniami...

...za pozyskane fundusze z Ministerstwa Edukacji i Nauki, które ogłosiło program „Poznaj polskie ślady w Europie”. W programie ujęty został wykaz miejsc w całej Europie ważnych dla historii Polski. W spisie tym pojawiła się także Litwa. Dzięki sprawnemu i szybkiemu działaniu udało nam się złożyć w terminie odpowiedni wniosek i uzyskać dofinansowanie z ministerstwa. Zabraliśmy więc naszą młodzież do Wilna, Kowna, ale i też m.in. do Trok, Solecznik, Ejszyszek, Ponar, Koleśnik i Dubicz.

To było spełnienie naszych marzeń, że mogliśmy wreszcie zabrać naszą młodzież z Gryfina na Wileńszczyznę. Jeszcze nigdy żadna polska szkoła z Polski nie dotarła w te miejsca, w których byliśmy — czy na Święte Błota, gdzie zginął Ludwik Narbutta czy do Dubicz, gdzie znajduje się jego pomnik. Dodatkowym atutem tego wyjazdu był fakt, że wśród opiekunów wyjazdu znaleźli się obok mnie i naszego historyka Juliana Dalidowicza, również Wojciech Prusaczyk, prezes Fundacji Kresowej Szlakiem Narbutta oraz starszy chorąży sztabowy Marcin Czerwiński z Centrum Szkolenia Bojowego Drawsko. Wszyscy panowie posiadają ogromną wiedzę historyczną na temat miejsc, które odwiedziliśmy na Litwie.

Czego jeszcze można teraz Wam życzyć? Spełniły się przecież Wasze marzenia...

Chcemy, aby współpraca ze szkołą w Koleśnikach rozwijała się zgodnie z podpisaną we wrześniu 2022 umową; przede wszystkim, aby młodzież z obu naszych szkół miała jak najwięcej okazji do wzajemnych spotkań i odwiedzin. Dla nas Wileńszczyzna to bardzo ważny region. Tam urodziło się bowiem wielu polskich patriotów, tam też walczyli oni z okupantami. A młodzież polska z Koleśnik będzie miała okazję poznać nasz piękny region, odpocząć nad morzem, odwiedzić naszych zachodnich sąsiadów czy Pszczelnik — miejsce tragicznej śmierci litewskich lotników. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski

Ciekawostki z bankowości i Złote Gody: spotkanie słuchaczy PUTW w Wilnie

19 listopada w Domu Polskim słuchacze Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wilnie mieli spotkanie z profesorem p. Stanisławem Majewskim, który zapoznał uczestników z procesem przebiegu początku polskiej bankowości.

Opowiedział o różnych czynnościach banków, o zmianach w systemie bankowym, zapoznał słuchaczy z działalnością banków w krajach Unii Europejskiej, celem których jest ograniczenie inflacji oraz stabilizacja kursu walutowego. Bardziej nas zaciekawiło, jak wprowadzano do obiegu nowe znaki pieniężne, dlaczego powstały banki w formie spółek akcyjnych, państwowo-spółdzielcze oraz banki komercyjne, jak tworzą się banki z kapitałem państwowym oraz zagranicznym. Dowiedzieliśmy się, jakie funkcje realizują banki centralne i jak są zarządzane w państwach członkowskich. Prelegent podał informację o bankach na Litwie, o zasadach bankowości internetowej i mobilnej. Zaproponował, jak najlepiej zarządzać swoimi finansami.

Nasze spotkanie zaszczyliła p. Renata Cytacka. Właśnie ona dopomaga nam, słuchaczom PUTW, w urozmaiceniu naszej działalności, jak wyjazdy poza granicę kraju, prace projektowe. Ciągle pamięta o Polakach starszego pokolenia. Jesteśmy zapraszani do Sejmu RL na różne spotkania, np. z M. Kapcewiczem, autorem książki „Polityka władz Bia-

Odbyły się też niezapomniane obchody Złotych Godów słuchaczy PUTW – państwa Leszczyńskich Reni i Bolesława Fot. archiwum PUTW w Wilnie

łorusi wobec mniejszości polskiej w latach 1994–2022”, na odczyty urywków z powieści polskich pisarzy. Pani Renata daje nam pomysły, jak trwać i działać w dzisiejszej dobie. Za jej pomysłowość, kreatywność słuchacze PUTW przyznali jej Dyplom Uznania.

Odbyły się też niezapomniane obchody Jubileuszu 50-lecia wspólnego pożycia małżeńskiego słuchaczy PUTW – państwa Leszczyńskich Reni i Bolesława. Ojciec Marek z klasztoru Franciszkanów pobłogosławił parę małżeńską. Piękne życzenia płynęły z ust wielu słuchaczy, wręczono im obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej i inne upominki.

Słowa „Szczęśliwych, pomyślnych, zdrowych lat, niegasnącej energii i ludzkiej życzliwości oraz niech łaska i Błogosławieństwo Boże opromieni Jubilatów, a Złote lata będą przykładem i symbolem miłości i wzajemnego zrozumienia, wytrwania jeszcze na długie lata” utrwalone zostały w Dyplomie Uznania Państwu Leszczyńskim, podpisane przez rektora PUTW, prof. Ryszarda Jana Kuźmę, zarząd i słuchaczy.

Kabarecik „Seniorytki” dedykował swe wiersze, piosenki, gry i zabawy. Nie zapomniano o pierwszym tańcu Państwa Jubilatów.

Teresa Młyńska,
członek zarządu PUTW w Wilnie

Zmiany w refundacji antybiotyków

Antybiotyki z listy B, w której preparaty lecznicze były refundowane wyłącznie dla dzieci i osób wspieranych społecznie w wysokości 50 proc. ceny bazowej (refundowanej przez państwo), zostają przeniesione na listę A i od 1 stycznia 2024 r. cena podstawowa takich preparatów leczniczych zostanie zrekomensowana w 100 proc. wszystkim pacjentom – informuje Ministerstwo Ochrony Zdrowia.

„Antybiotyki będą refundowane wszystkim pacjentom, któ-

rzy tych leków potrzebują” – powiedział wiceminister zdrowia Aurimas Pečkauskas.

Od początku przyszłego roku refundacją objęte będą wszystkie antybiotyki przeznaczone na ostre infekcje górnych dróg oddechowych, ostre zapalenie oskrzeli, infekcje ucha, choroby bakteryjne, zapalenie wsierdzia, choroby zakaźne skóry i tkanki podskórnej itd.

Z listy B leków refundowanych do listy A zostaną prze-

niesione następujące preparaty: Amoxicillinum, Amoxicillinum et Acidum clavulanicum, Azithromycinum, Benzylpenicillinum, Cefadroxilum, Clarithromycinum, Doxycyclinum, Erythromycinum, Metronidazolom, Nitrofurantoinum, Phenoxy-methylpenicillinum, Sultamicillinum, Sulfadiazidum argenti, Sulfamethoksazolom et Trimethoprinum, Nystatinum.

L24.lt

Z dawien dawna, raz w roku, w ten niezwykle wieczór zbierały się dziewczęta na wróżby... Za oknami chłód i listopadowa mgła, w domach mrugają promyki świec, błyszczą oczy wypatrujące przepowiedni, czerwienią się policzki na znak imion, które zdołały już podbić ich serca. Każda panna czy to sprzed laty, czy ta dzisiejsza, tak samo chce poznać tajemnicę swojej przyszłości... Serdecznie zapraszam do wspólnej magicznej zabawy andrzejkowej!

NA ŚWIĘTEGO ANDRZEJA PANNOM Z WRÓŻBY NADZIEJA

Zanim zaprosicie przyjaciółki, zgromadzicie potrzebne przedmioty i zabierzecie się za wróżenie, zapamiętajcie jedno: wróżby mają Wam pomóc, a nie przeszkodzić. Nie powinniście się ich bać – wskazują one jedynie właściwy kierunek, podpowiadają rozwiązania, ale nie zmuszają do działania. To Wy jesteście Paniami swojego Losu i tylko od Was zależy, jak wykorzystacie zdobytą w Andrzejki wiedzę.

KILKA SPOSOBÓW WRÓŻB ANDRZEJKOWYCH

Sposób pierwszy – papierowy

Dzięki niemu uzyskacie odpowiedź tylko na jedno pytanie i dlatego ta metoda jest na rozgrzewkę przed prawdziwą magią. Przygotujcie trzynaście karteczek papieru i dużą szklaną wazę. Na każdym kawałku napiszcie pytanie, które chcielibyście zadać Losowi i wszystkie karteczki ułóżcie na dnie naczynia. Potem powoli wlejcie do niej wodę. Ten paperek, który pierwszy wypłynie na powierzchnię, przyniesie Wam twierdzącą odpowiedź. Jeśli więc pierwsza wypłynie karteczka z pytaniem „Czy Ania jest prawdziwą przyjaciółką?” – cieszyć się, bo to zapewne tak jest!

Sposób drugi – wodny

Do tej wróżby potrzebna będzie duża miska z wodą i małe kamyczki. Sposób ten również daje odpowiedź tylko na jedno pytanie, więc jeśli nie lubicie wycią-

gać z naczynia rozmoczonego papieru lub akurat nie macie pod ręką długopisu, zaczynajcie właśnie od tej metody. Stańcie nad miską z wodą i powtarzajcie do siebie po cichu pytanie, na które chcielibyście znać odpowiedź. Jednocześnie wrzucicie do wody kamyczek i do-
brze policzcie „fale”,
które on wywoła.

Jeśli ich liczba będzie nieparzysta, odpowiedź brzmi: tak, jeśli parzysta: nie.

Sposób trzeci – owocowy

To dobra wróżba dla miłośników jabłek i prosty sposób na przygotowanie andrzejkowej przekąski. Wystarczy obrać jabłko tak, by ze zdjętej z niego skórki powstał jeden nieprzerwany pasek (przyda się ostry, srebrny nóż!). potem wystarczy rzucić skórkę przez lewe ramię (niezbyt moc-

no, by nie zawisła na lampie albo nie zrobiła cudownie pięknych śladów na świeżo pomalowanej ścianie), cały czas powtarzając w myśli pytanie, na które chcecie poznać odpowiedź. Jeśli skórka utworzy na podłodze jakiś kształt (z wyjątkiem litery O lub U) odpowiedź jest twierdząca.

Sposób czwarty – koci

Dobry sposób dla tych, kto jest szczęśliwym posiadaczem kota (lub przyjaciółką kociej właścicielki). Aby poznać odpowiedź na wybrane pytanie, wystarczy, że zostawicie lekko uchylone drzwi do swego pokoju i przywołacie kota. Jeśli stanie w progu prawą łapą, odpowiedź na pytanie jest twierdząca, jeśli lewą – przecząca.

Kim NAPRAWDĘ jesteś?

Sprawdź, kim jesteście: marzycielem, duszą towarzystwa, artystą, a może... myślicielem? Zgaduję, że każdym z nich po trochu! Sprawdźcie, co Wam „leży”!

1. Ulubione zajęcia po szkole:

- a.) Czytanie książek, wymyślanie opowieści, poznawanie fantastycznych światów;
- b.) Spotykanie się z przyjaciółmi i zabawa na świeżym powietrzu, sport;
- c.) Malowanie, rysowanie, tworzenie rzeczy ładnych;
- d.) Rozwiązywanie łamigłówek lub granie w gry, m.in. planszowe;

2. Jeśli mógłbyś/mogłabyś wybrać supermoc, to która by to była?

- a.) Latać, aby zwiedzać świat!
- b.) Być niewidzialnym/niewidzialną, aby odkrywać sekrety...
- c.) Mieć super siłę, by pomagać innym!
- d.) Czytać w myślach, aby lepiej rozumieć ludzi...

3. Twój ulubiony rodzaj filmu to:

- a.) Przygodowe historie z magicznymi światami;
- b.) Komedie i coś, przy czym można się pośmiać!

- c.) Im więcej kolorów, tym lepiej — kreskówki, animowane filmy;
- d.) Dokumentalne, gdzie możesz się czegoś nauczyć o świecie;

4. Co najbardziej lubisz robić na przerwie w szkole?

- a.) Czytać, marzyć, rozmyślać...
- b.) Bawić się i rozmawiać z przyjaciółmi!
- c.) Rysować, malować, kolorować...
- d.) Uczyć się, sprawdzać notatki, szukać odpowiedzi.

5. Jeśli mielibyście jeden dzień, aby zrobić cokolwiek, co by to było?

- a.) Leżeć, marzyć, spełniać zachcianki!
- b.) Spędzać czas ze znajomymi i rodziną.
- c.) Tworzyć coś niezwykłego, na przykład wielki obraz lub model, może coś zbudować...
- d.) Uczestniczyć w konkursach, obliczyć coś, dowiedzieć się czegoś, czego nikt nie wie!

SPRAWDŹCIE WYNIK!

- A:** Jesteś marzycielem i myślicielem, który uwielbia przygody i odkrywanie nowych rzeczy. Pomyśl, jak możesz to wykorzystać, ale też nie zapominaj, że czasem trzeba się skupić!
- B:** Jesteś duszą towarzystwa! Cieszysz się z bycia wśród ludzi, dzieląc z nimi radość. Nie zapominaj o tych mniej odważnych i mniej towarzyskich, staraj się ich także włączać do rozmowy!
- C:** Masz kreatywną duszę i uwielbiasz wyrażać siebie przez sztukę i tworzenie. Nie przestawaj tego wykorzystywać, bowiem talenty szybko zastygają, gdy są niewykorzystywane!
- D:** Lubisz wyzwania, konkurencję, ale też chcesz wiedzieć dużo o świecie — i dużo już wiesz! Pamiętaj, że wiedza nie może służyć wyłącznie Twojemu własnemu dobru, warto wykorzystać ją szerzej!

Znajdź 3 listonoszy na obrazku!

Jeszcze mamy jesień, ale powoli nadchodzi zima... Ale mimo pogody listonosze muszą roznosić naszą gazetę! **Przecież „Pocopotek” musi trafić do każdego, a Wileńszczyzna jest długa i szeroka** — znajdź 3 listonoszy ukrytych w... no właśnie, nie uwierzycie, gdzie jeden z nich się zapędził, aby dostarczyć gazetę! **Podpowiedź:** nie wolno odbierać pracy św. Mikołajowi!

Ciasto marchewkowe z lukrem

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Ciasto marchewkowe z orzechami, polane polewą na bazie kwaśnej śmietany, pyszne, wilgotne, pachnące i bardzo proste do zrobienia. Smakuje trochę jak piernik cynamonem. Nie wiem, dlaczego, ale najczęściej piekę je jesienią.

Przepis jest ze starego zeszytu, sprawdzony wielokrotnie. Teraz jest dużo różnych przepisów na marchewkowe ciasto, najczęściej przelozone kremem, ale ja trzymam się starego, sprawdzonego przepisu i zapraszam do wypróbowania go.

Składniki:

• 2 szklanki startej marchwi (6 marchewek) • 4 całe jajka • 1,5 szklanki cukru • 2 szklanki mąki pszennej • 1 szklanka oleju • 1 łyżeczka sody • 1 łyżka cynamonu • 1 łyżka kakao • 50 g orzechów włoskich • 50 g rodzynek

Lukier:

• 2 łyżki kwaśnej gęstej śmietany
• 3 łyżki cukru pudru

■ Fot. cyfr., opr. A. K.

Wykonanie:

Marchew obrać, umyć i zetrzeć na tarce o dużych otworach. Orzechy włoskie posiekać, a rodzyнки zalać wrzącą wodą i odcedzić. Szklanka u mnie ma pojemność 200 ml. Do miski wbić całe jajka, dodać cukier i ubić mikserem, aż masa jajeczna zbieleje. Dodać mąkę wymieszaną z sodą, ubijać i wlewać cienkim strumieniem olej. Do ubitego ciasta dodać cynamon, kakao, wymieszać i na koniec dodać utartą

marchew, orzechy i rodzyнки. Formę wyłożyć papierem do pieczenia lub wysmarować tłuszczem i wyłożyć ciasto. Piekarnik nagrzać do 180 stopni grzanie góra-dół i piec ciasto 50-55 minut, sprawdzić patyczkiem czy suche, jeśli tak — wyłączyć piekarnik. Śmietanę wymieszać z cukrem pudrem, jeśli lukier jest za rzadki — dodać jeszcze cukru i polać jeszcze ciepłe ciasto. Forma do pieczenia u mnie keksówka 35 x 12 cm. ■

Pierogi z kaszą gryczaną i z serem

Jest to danie popularne szczególnie na Lubelszczyźnie. Pierwszy raz jak je robiłam, nie wiedziałam, czy sprawdzą się w mojej rodzinie, gdyż moi bliscy nie są fanami kaszy gryczanej, jedzą ją jedynie z gulaszem. Pierogi jednak okazały się bardzo dobre, trochę podobne do ruskich. Podałam je polane kwaśną śmietaną, ale pyszne też są ze skwarkami i cebulą.

Składniki:

• 3 szklanki mąki pszennej • 1/2 szklanki wrzącej wody • 1 łyżka oleju • 1/2 łyżeczki soli • zimna woda

Farsz:

• 250 g twarogu półtłustego • 1 cebula
• 100 g kaszy gryczanej palonej • sól • pieprz • 1 łyżka oleju

Do polania: • kwaśna śmietana lub cebula z boczkiem

Wykonanie:

Kaszę ugotować w lekko osolonej wodzie na sypko i ostudzić. Cebulę pokroić w drobną kostkę i usmażyć na złoto na oleju. Do ugotowanej i zimnej kaszy dodać przesmażoną cebulę i pokruszony biały ser, doprawić na ostro solą i pieprzem, wszyst-

■ Fot. cyfr., opr. A. K.

ko wymieszać. Przygotować ciasto na pierogi: mąkę wsypać do miski, w środku zrobić dołek i wlać wrzącą wodę, wymieszać część mąki (robi nam się taki gęsty kisiel), dodać sól, olej i wyrabiać dłonią dolewając zimną wodę. Ciasto na pierogi musi być gładkie, elastyczne i odchodzić od dłoni. Zostawić na kilka minut przykryte, aby odpoczęło. Ciasto podzielić na pół, każdą część rozwałkować na grubość 1-2 milimetrów, wycinać kółka i nadziewać przygotowanym farszem. W dużym garnku zagotować wodę, lekko ją osolic i wrzucać pierogi, jak wypłyną do wierzchu, zmniejszyć grzanie do minimum i wolno gotować 4 minuty. Gotowe pierogi wyjąć łyżką cedzakową na talerz i polać kwaśną śmietaną lub skwarkami z boczku ze zrumienioną cebulą. ■

Współpraca szkół Litwy i Polski. Młodzież z Kowna odwiedziła Myślibórz

Szkoły w Kownie i Myśliborzu noszące imiona bohaterów litewskich, Steponasa Dariusa i Stasysa Girėnasa, współpracują ze sobą od dawna. Są to Gimnazjum w Kownie i Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Myśliborzu, w pobliżu którego — w Pszczelniku, rozbił się samolot litewskich lotników.

Staraniem dyrektora zespołu szkół w Myśliborzu Rafała Skowrona oraz konsula honorowego Litwy w Szczecinie Wiesława Wierchosa gościła w tym mieście (22 listopada br.) delegacja Gimnazjum z Kowna. W jej skład wchodził Deimantė Jankūnaitė, z-ca dyr. ds. oświaty, oraz siedmioro uczniów tego gimnazjum. Obecny był także burmistrz Myśliborza Piotr Sobolewski.

POWITANIE KOWIEŃSKICH GOŚCI I PIERWSZE WRAŻENIA

Oficjalne powitanie gości oraz prezentacje multimedialne szkół z Myśliborza i Kowna miały miejsce w trakcie apelu na sali gimnastycznej. Były także: odegranie hymnów Litwy i Polski, spacer po szkole śladami wspólnych patronów, m.in. wizyta w izbie pamięci i pamiątkowy wpis w księdze gości oraz na zakończenie posiłek i rozmowy kulturalne, a po nich przejazd delegacji do Pszczelnika. Tam obie delegacje wspólnie złożyły kwiaty, zrobiły pamiątkowe zdjęcie i zwiedziły tamtejsze muzeum znajdujące się w żmudzkiej chacie.

Zapytana o wrażenie z pobytu w Pszczelniku Deimantė Jankūnaitė powiedziała deklaratywnie: „Jestem tu pierwszy raz... Pszczelnik to miejsce, które dla nas, Litwinów, wiele znaczy. Tu przecież tragicznie zginęli nasi bohaterzy lotnicy S. Darius i S. Girėnas. Chcieliśmy zabrać tu naszych uczniów. Nie wszyscy bowiem wiedzą, że w Polsce znajduje się nasze narodowe sanktuarium, tak ważne dla naszej historii i naszej kultury i tak daleko od nas położone, bo to ponad 900 km z Kowna. Miejsce to jest dla nas inspiracją”.

■ Pszczelnik. Delegacje przed pomnikiem

PROJEKT DEDYKOWANY 90. ROCZNICY LOTU PRZEZ ATLANTYK

W czasie spotkania w Myśliborzu miały miejsce rozmowy kulturalne nt. planów dalszej współpracy pomiędzy obu szkołami oraz pomiędzy Litwą i Polską. Obok wspomnianych wcześniej osób w rozmowach uczestniczyli również m.in. Arkadiusz Mazepa – dyr. ds. Młodzieży w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego oraz Magdalena Szymczyk, dyr. Muzeum Pojezierza Myśliborskiego.

Dokonano podsumowania projektu „Na ścieżce świadomości historyczno-obywatelskiej” dedykowanego 90. rocznicy przelotu przez Atlantyk przez Dariusa i Girėnasa. Projekt realizowany był z inicjatywy kowieńskiego gim-

nazjum, wzmacniając międzynarodową współpracę między miastami i szkołami w Kownie i Myśliborzu. Jego celem było wzmocnienie współpracy międzynarodowej, wspieranie dialogu wieloetnicznego, rozwijanie kompetencji obywatelskich i świadomości kulturowej uczniów, umiejętności komunikacyjnych w językach obcych oraz promowanie rozumienia integracji w wielokulturowym świecie.

W trakcie projektu młodzież zapoznała się z tradycjami pielęgnowania pamięci historycznej w kontekście litewsko-polskich krajów, miast i imiennych szkół. Uczestnicy dzielili się swoimi dobrymi doświadczeniami — tradycjami szkolnymi w nadawaniu znaczenia pamięci o marszu Dariusa i Girėnasa.

28.>>

Dalsze działania projektowe mają być realizowane poprzez uczenie się przez doświadczenie i promowanie postrzegania integracji w wielokulturowym świecie, wspieranie dialogu wieloetnicznego, poprawę kompetencji przywódczych, kulturowych, współpracy, wystąpień publicznych i umiejętności komunikacyjnych uczniów.

ODKRYWANIE WŁASNYCH KORZENI I PRZEŁAMANIE STEREOTYPÓW

Rozmawiano też o perspektywach polsko-litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży – projektach, dzięki którym młodzi Polacy i Litwini odkrywają własne korzenie i przełamują stereotypy narodowe. Projekt ten ma być realizowany w ramach dwóch niezależnych formatów: pierwszego, obejmującego wymianę młodzieży polskiej i litewskiej i drugiego, obejmującego szkolenia, seminaria, spotkania, konferencje, wizyty studyjne i projekty informacyjne, w tym publikacje. Formaty te różnią się od siebie rodzajem i metodologią realizowanych działań, jak również systemem dofinansowania.

■ Myślibórz. W czasie spaceru po szkole śladami wspólnych patronów

W roku przyszłym priorytety funduszu to m.in.: propagowanie polsko-litewskiego dziedzictwa historyczno-kulturowego oraz dialogu na rzecz współpracy, tolerancji, otwartości, lepszego zrozumienia i poznania między młodzieżą polską i litewską; wspieranie zainteresowania młodzieży polskiej i litewskiej historią obu narodów; promowanie wspólnego dziedzictwa historycz-

nego w związku z 455. rocznicą Unii Lubelskiej oraz 230. rocznicą Insurekcji Kościuszkowskiej czy wreszcie promowanie wspólnego dziedzictwa historycznego w związku z 30. rocznicą Traktatu o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską. ■

Leszek Wątróbski
Fot. autor

■ Wspólnie pamiątkowe zdjęcie po złożeniu kwiatów pod pomnikiem bohaterskich lotników

TVP WILNO	
7.00 Detektyw Literka	7.10, 17.20 S. anim. „Przyjaciele Misia i Marłgolci”
7.30 Rusz się człowieku	7.45 Telegwierz
8.00 Info Wilno	8.15 Studio Wilno
8.35 Polonia 24	9.00 Wiek to tylko liczba
9.25 S. „Sześć siostr”	10.30 Przystanek slow food
10.55 Gra słów	11.20 Polacy to wiedzą!
11.45 Zakochaj się w Polsce	12.10, 21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.35 S. „Leśniczówka”	13.00 Info Wilno
13.05 Studio Wschód	13.35 Wielki Test o Skarbach Ziemi
15.05 Słownik polsko@polski	15.35 Raport naukowy
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”	17.10 Detektyw Literka
17.45 S. „Stulecie Winnych”	18.30 Nowe spojrzenie
19.00 Info Wilno	19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”	20.30 Wiadomości
21.25 S. „Leśniczówka”	21.45 S. dok. „Dzikie serca”
22.45 Informacje kulturalne	23.00 S. „Kasta”
23.50 Info Wilno	00.10 Studio Wilno
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	8.30 Wiadomości
9.00 S. „Soko Leipzig”	9.50 S. „Komisarz Rex”
10.40 S. „Słoneczna	

11.30 S. „Szkola Pielęgniarstwa”	12.15 Euromaxx
12.30 1000 cudów świata	13.00 Druga strona
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości	14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Dobra czarownica”	17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?	18.30 Ważna godzina
19.30 (Nie)emigranci	20.30 Panorama
21.00 Temat dnia	21.30 Bracia i siostry
22.30 Wiadomości Rowerowe	23.00 S. „Babilon Berlin”
23.50 S. „Komisarz Rex”	
LRT PLUS	
6.00 Filmy anim.	7.00 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	10.00 S. „MacGyver”
11.00 Od...do...	12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka	14.30 S. „Pełnia”
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości	19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego	21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości	22.30 „Zabójczy kochankowie” film fab.
00.35 S. „MacGyver”	
LRT PLUS	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?	7.30 Detektywi historii
8.30 7 dni Kowna	9.00 „Dzień dobry Litwo”
11.30 Białoruska Pogoń	12.00 Legendy. Dziś i

na zawsze	13.00 Odblaski
13.30 Uwaga! Szukamy sztuki	14.00 Perspektywa
14.30 „Kubrick o Kubricku” film dok.	15.30 S. „Służyć i bronić”
16.30 Dzień dobry Litwo	18.30 Zwariowani na punkcie kół
19.00 Pole bitwy	19.30 S. dok. „W poszukiwaniu bohaterów ostatniej akcji”
20.30 Panorama	21.00 Temat dnia
21.30 „Syn marmotrawny” film fab.	23.00 Dokąd teraz?
00.00 Wiadomości DW (ros.)	00.15 Dziś na świecie (ros.)
3	
6.00 Seriale anim.	7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”
8.55 S. „W wirze miłości”	10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Lekarz Wiera”	12.00 S. „Zranione serce”
14.00 S. „Dziedzictwo ojca”	15.00 S. „Simpsonowie”
16.00 TV 3 wiadomości	16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości	19.30 „Pod prąd”
20.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”	21.00 S. „Detektywi: 209”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	22.30 „Wyścig z czasem” dramat
00.45 S. „Bosch”	
BTV	
6.00 S. „Nieśmiertelny”	7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni
8.15, 14.50 S. „Pies”	

9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	10.35 S. „CSI. Miami”
11.35 S. „Mentalista”	12.30 S. „Nieśmiertelny”
17.00 Dzień info	17.30 S. „Mentalista”
18.30 S. „CSI. Miami”	19.30 S. „S.W.A.T.”
20.30 „Ale numer!”	21.00 „Romeo musi umrzeć” film fab.
23.20 „Mroczny rycerz powstaje” thriller	
rytas .tv	
5.30, 13.00 Nowy dzień	6.30 S. „Jasnowidz”
7.30 Pół godziny z Valatką	8.00 S. „Na imię ma Kozaim”
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25 S. „Szpital Centralny”	12.00 Kod zdrowia
14.00, 0.30 S. „Ślad”	15.00 S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00 Reporter	16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo	17.00, 23.30 S. dok. „Paranormalne zjawiska 911”
18.20 Sport. Pogoda	18.30 Życie w biznesie
20.00, 22.30 Reporter	20.20 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”	22.50 Sport. Pogoda
23.00 Pytanko	
6	
5.40, 16.00 S. „Uczciwy przekręt”	7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”	9.00 „E-gazas dugnas”
9.30 S. „Goldbergowie”	10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Rezydenci”	12.00 S. „Tatusz rządzi”
12.30 „Magazynowe wojny”	13.00 „Mistrz kulinarii”
14.00 S. „Cobra 11”	

15.00 S. „CSI. NY”	18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Rezydenci”	20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Zamach” thriller	22.50 S. „Elementary”
23.40 S. „Koroner”	
1	
6.00 S. „Kadin”	7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Ślepa”	9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Zapukaj do moich drzwi”	11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”
12.00, 19.00 S. „Zabójcze umysły”	13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Zapisane w pamięci”	15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Bądź ze mną”	16.00 „Zamieśmy się żonami”
18.00 S. „Nowy Amsterdam”	21.00 S. „Alex Hugo”
22.55 S. „Zabójcze tropiki”	01.15 „Projekt Lady”
TVP 1	
5.45 S. „Klan”	6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty chłopak”	8.00 Transmisja Mszy Świętej
8.30 „Kościół z bliska”	9.00 Wiadomości
9.10 „Kwadrans polityczny”	9.25 „Informacje kulturalne”
9.40 S. „Ranczo”	10.40 S. „Komisarz Alex”
11.35 S. „Ojciec Mateusz”	12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.00 Wiadomości	13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”	

13.50 „Rok w ogrodzie Extra”	Kleser”	20.30 Wiadomości	wolności” film dok.	17.25 „Przyroda w obiektywie”
14.05 „Daję słowo” film dok.	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	21.00 Gość	22.45 „Czas pieniądza”	17.40 „Zdrowie z bożej apteki”
15.00 S. „Złoty chłopak”	12.10 „INFO V4+”	Wiadomości	23.00 S. „Glina”	17.55 „Sekrety mnichów”
16.00 Wiadomości	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	21.15 „Minęła 20.”	00.00 „Walka o głos” film dok.	18.10 „Prosto o gospodarce”
16.20, 21.15 „ALARM!”	13.00 Wiadomości	22.00 „Fakty czy kłamstwa”		18.30 „Zostań żołnierzem RP”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	13.15 S. „Daleko od szosy”	22.10 Film dokument.	6.00 „Augustianie - wiara i prawda” film dok.	18.45 Muzyczne chwile
17.05 S. „Dziedzictwo”	14.45 „Paleta dziejów”	23.10 „Debaty”	6.45 „Chryste, ratuj” film dok.	19.00 Modlitwa Anioł Pański
18.00 „Teleexpress”	15.05 „Prywatne życie zwierząt”	23.50 „Jak oni kłamią”	7.10 „Baron Feliks Konopka - życie i twórczość” film dok.	19.05 Informacje dnia
18.20 „Jaka to melodia?”	15.40 „Paryż. Śladami Chopina”	00.00 Info Wieczór	7.15 S. „Czas honoru”	19.15 „Ze szkolnej ławki”
18.55 S. „Klan”	16.00 Wiadomości	00.35 „W akcji”	8.00 „Savionalia” film dok.	20.25 Święty na każdy dzień
19.25 S. „Leśniczówka”	16.15 „Zwierzaki Czytaki”		8.55, 18.55 „Poczet Wielkich Polaków”	20.30 „Každy maluch to potrafi”
20.00 „Jeden z dziesięciu”	16.30 „Szkola z Kleksem Bystrzakiem”	7.00 „Był taki dzień”	9.00 Informacje dnia	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
20.30 Wiadomości	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	7.02 „Informacje kulturalne”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	21.20 Modlitwa różańcowa
21.20 „Tu mówi Polska”	18.00 Teleexpress	7.15 S. „Czas honoru”	9.35 Reportaż	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
23.50 „Magiczna broń Chin” film dok.	18.20 „Studio Wschód”	8.00 „Ex Libris”	9.55 Święty na każdy dzień	22.00 Apel Jasnogórski
	18.55 „Nad Niemnem”	8.25 „Okrasa łamie przepisy”	10.00 „Papież Polak do rodaków”	22.20 Informacje dnia
8.00 „Muzyczne poranki”	19.10 „Studio Lwów”	8.50 „Zaproszenie”	10.40 „Woda i las - źródło życia na ziemi” film dok.	23.00 „Polskie dziedzictwo”
8.25 „Podróże z historią”	19.30 „Informacje kulturalne”	9.10 „Kolejki”	11.00 Informacje dnia	23.30 „Św. Józef. Nasz duchowy ojciec” film dok.
9.10 „Trzeci punkt widzenia”	19.45 „Czym żyje świat”	9.25 „Po PRLu”	11.15 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”	
9.45, 16.20, 22.40 „Informacje kulturalne”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.55 „Był taki dzień”	11.45 „Zew natury”	7.00, 13.00, 0.00 Fani czterech kótek
10.15 „Piękna młynarka” film kostium.	20.30 Wiadomości	10.00 „Flesz historii”	12.05 „Mocni w wierze”	9.00 Jak to jest zrobione?
12.00 S. „Modrzejewska”	21.20 S. „Ojciec Mateusz”	10.15 S. „Gwiazdny Pirat”	12.35 „Słowo życia”	10.00 Skarby z szopy
13.30 „Dzień w muzeum Orsay” film dok.	23.35 „Miłosz” film dok.	10.40 „Fajna Polska”	12.40 „Ma się rozumieć”	10.30 Walka o bagaż
14.35 „Kaseta: dokumentalna składanka” film dok.		11.20 „Rejon Umocniony Hel. Ludzie i dzieło” film dok.	12.50 Święty na każdy dzień	11.00 Łowcy staroci: renowacje
16.40 „Zaginione - odnalezione”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	12.05 „Dzika Polska”	13.00 Modlitwa Anioł Pański	12.00 Łowcy staroci
17.05 „Panny z Wilka” film obycz.	7.50 „Jak oni kłamią”	12.30 „Informacje kulturalne”	13.03 Informacje dnia	14.00 Nagi instynkt przetrwania
19.10 „Res Poloniae”	8.10 „Jedziemy”	12.45 „W kotle historii”	13.20 „János Esterházy. Niewymazana historia” film dok.	17.00 Skarby z szopy
19.50 S. „Stawka większa niż życie”	8.50 „Agrobiznes”	13.15 S. „Siedlisko”	14.20 „Słowo życia”	17.30 Dom na piaskach
21.00 „Teatr Telewizji - Netta”	9.00 „Jedziemy dalej”	14.00 „Sądy, przesady”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	18.00 Fani czterech kótek
23.10 „Square” komedia	9.20 „Minęła 8.”	14.45 „Było, nie minęło”	15.20 Muzyczne chwile	19.00 Jak to jest zrobione?
	10.10 „Minęła 9.”	15.10 „Narodziny polskich skrzydeł” film dok.	15.30 „Mali Bracia Ubogich” film dok.	19.30 Jak to działa?
7.00, 23.05 Polonia 24	10.40 Plan dnia	16.00 Pop oratorium „Skarby Polskie”	16.25 „Pogranicze” reportaż	20.00 Łowcy staroci: renowacje
7.30 „Anna Dymna - spotkajmy się”	11.30 Serwis Info Dzień	17.15 „Mazury nieodkryte”	16.50 „Ma się rozumieć”	21.00 Parker na złotym szlaku
8.00 „Kulinarne wędrówki z Jołą	13.00 Info Raport	17.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	17.00 Informacje dnia	22.00 Gorączka złota
	14.20 Info Kultura	18.00 S. „Marszałek Piłsudski”	17.10 „Jestem mamą”	
	14.30 Serwis Info Dzień	18.50 S. „Galeria Widmo”		
	16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)	19.00 S. „Czas honoru”		
	18.00 „Teleexpress”	19.45 „Z widokiem na Wawel”		
	18.15 „Teleexpress Extra”	20.10 „Było, nie minęło”		
	18.30 „O co chodzi”	20.35 „Paleta dziejów”		
	19.00 Panorama	20.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”		
	19.20 „Za czy przeciw”	21.00 S. „Pogranicze w ogniu”		
	19.55, 23.40 Serwis Info Wieczór	21.55 „Sokoły		
	20.20 „Jak oni kłamią”			

TVP WILNO	
7.00 Zwierzaki Czytaki	
7.15 Figu Migu	
7.30 Moda na rodzinę	
7.55 Info Wilno	
8.15 Studio Wilno	
8.35 Polonia 24	
9.00 Wojciech Cejrowski - bosko przez świat	
9.25 S. „Sześć siostr”	
10.30 To je Borowicz	
10.55 Gra słów. Krzyżówka	
11.20 Moda na język polski	
11.45 Dobre historie	
12.10, 21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
12.35 S. „Leśniczówka”	
13.00 Info Wilno	
13.30 Nad Niemnem	
13.45 Va Banque	
14.35 Gwiazdowski	
15.05 Słownik polsko@polski	
15.30 Jak to działa	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.45 S. „Barwy szczęścia”	
17.10 Figu Migu	
17.20 Zwierzaki Czytaki	
17.45 S. „Siostry”	
18.30 Polacy światu	
18.35 Tygiel	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.35 Panorama litewska	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.25 S. „Leśniczówka”	
21.50 „Szansa na sukces”	
22.45 Informacje kulturalne	
23.00 S. „Na sygnale”	
23.50 Info Wilno	
00.05 Studio Wilno	
00.25 Sport	
00.30 Pożyteczni.pl	
00.55 S. „Siostry”	

LRT | TV

6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
8.30 Wiadomości
9.00 S. „Soko Leipzig”

9.50 S. „Komisarz Rex”
10.40 S. „Słoneczna strona”
11.30 S. „Szkoła Pielęgniarstwa”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 1000 cudów świata
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Dobra czarownica”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Litwa mówi
22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Babilon Berlin”
23.55 S. „Komisarz Rex”

6.00 Filmy anim.
7.00 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „MacGyver”
11.00 Będzie wszystkiego
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Pełnia”
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Szeszkińska 20
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „ChiPS: Motopatról” komedia
00.35 S. „MacGyver”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 (Nie)emigranci
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Dzieci tysiąclecia
8.30 Wiara i życie

9.00 Dzień dobry Litwo
11.30 Jesteśmy z Ukrainy
12.00 W sercu Litwin
13.00 Zupa naukowa
13.30 Euromaxx
14.00 To jest kino
14.30 S. dok. „W poszukiwaniu bohaterów ostatniej akcji”
15.30 S. „Służyć i bronić”
16.30 „Dzień dobry Litwo”
18.30 Wyznania
18.55 Puchar Europy w koszykówce. Kluź „U-BT”- „7bet-Lietkabelis”
21.00 Patrz głębiej
21.30 Wizjonerzy
21.35 Koncert Orkiestry Symfonicznej LNTOB
23.30 Więcej niż nauczyciel

6.00 Seriale anim.
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”
8.55 S. „W wirze miłości”
10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Lekarz Wiera”
12.00 S. „Zranione serce”
14.00 S. „Dziedzictwo ojca”
15.00 S. anim.
16.00 TV 3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Show dobrego wieczoru”
20.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.00 S. „Detektywi: 209”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Trzy billboardy za Ebbing, Missouri” dramat
00.55 S. „Bosch”

6.00 S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni
8.15, 14.50 S. „Pies”
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35 S. „CSI. Miami”
11.35 S. „Mentalista”
12.35 S. „Nieśmiertelny”
17.00 Dzień info
17.30 S. „Mentalista”
18.30 S. „CSI. Miami”
19.30 S. „S.W.A.T.”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Bez hamulców” thriller
22.50 „Romeo musi umrzeć” film fab.

rytas.tv

5.30, 13.00 Nowy dzień
6.30 S. „Jasnowidz”
7.30 W cieniu mężczyzn
8.00 S. „Na imię ma Kozaim”
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25 S. „Szpital Centralny”
12.00 Pierwszy raz. 60+
12.30 Moje miejsce
14.00, 0.30 S. „Ślad”
15.00 S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00, 23.30 S. dok. „Sekretne życie seksualne Hitlera”

18.20 Sport. Pogoda
18.30 Litewskie szkoły
20.00, 22.30 Reporter
20.40 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo

5.40, 16.00 S. „Uczciwi przekręt”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 S. „Goldbergowie”

10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Rezydenci”
12.00 S. „Tatuś rządu”
12.30 „Gwiazdy lombardu”
13.00 „Mistrz kulinarii”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Rezydenci”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „12 godzin” dramat
23.05 S. „Elementary”
23.55 S. „Koroner”

6.00 S. „Kadin”
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Zapukaj do moich drzwi”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiary”
12.00, 19.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00, 18.00 S. „Nowy Amsterdam”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Bądź ze mną”
16.00 „Zamieśmy się żonami”
21.00 S. „Alex Hugo”
01.00 „Projekt Lady”

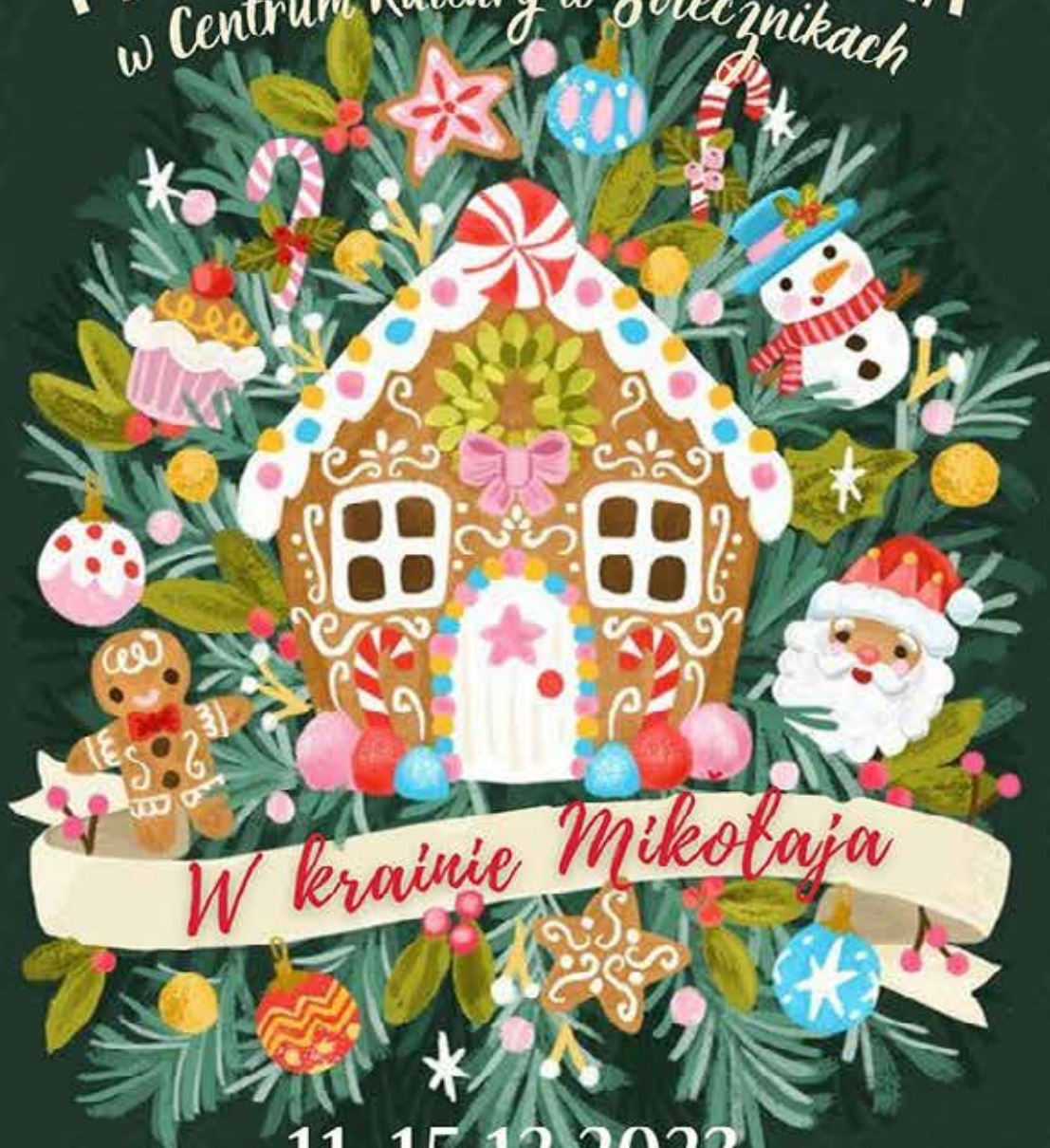
TVP 1

5.50 S. „Klan”
6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej
8.30 „Zrzuńnani odbudowani”
9.00 Wiadomości
9.10 „Kwadran polityczny”
9.25 „Informacje kulturalne”
9.40 S. „Ranczo”
10.40 S. „Komisarz Alex”
11.35 S. „Ojciec Mateusz”
12.25 S. „Korona królów.”

13.00 Wiadomości	21.00 „Powrót do domu” dramat	12.00 Serwis Info Dzień	20.10 „Spór o historię”	16.30 „Bogumiła czyli opowieść o Warszawskiej Syrenie film anim.
13.10 „Agrobiznes”	23.15 S. „ABC Morderstwa”	13.00 Info Raport	20.45 „Ex Libris”	16.50 „Ma się rozumieć”
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”	00.10 „Tanie Dranie - Kłopotowski i Moroz komentują świat”	14.20 Info Kultura	21.10 S. „Pogranicze w ogniu”	17.00 Informacje dnia
13.55 S. dok. „Brazylia. Historia naturalna”		14.30 Serwis Info Dzień	22.05 „Historia dzieje się”	17.10 „Na zdrowie”
15.00 S. „Złoty chłopak”	7.00, 23.05 „Polonia 24”	16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)	23.00 S. „Glina”	17.30 „Wędrowiec Polski”
16.00 Wiadomości	7.30 „Polskie Parki Narodowe”	18.00 „Teleexpress”	23.45 „Był taki dzień”	18.00 „Po stronie prawdy”
16.20, 21.15 „ALARM!”	8.00 „Kuchnia dwudziestolecia”	18.15 „Teleexpress Extra”		18.50 Muzyczne chwile
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	18.30 „O co chodzi”	6.35 „Jan Ledóchowski. Część druga: katolik i polityka” film dok.	19.05 Informacje dnia
17.05 S. „Dziedzictwo”	12.10 „Studio Lwów”	19.00 „Za czy przeciw”	7.05 „Sanktuarium świętej Anny w La Palud” film dok.	19.15 „Rozmowy niedokończone”
18.00 „Teleexpress”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	19.20 Film dokument.	8.25 „Filmowe życiorysy”	20.25 Święty na każdy dzień
18.20 „Jaka to melodia?”	13.00 Wiadomości	20.20 „Jak oni kłamią”	8.35 „Zdrowie z bożej apteki”	20.30 S. anim. „Opowieści z Księgi Cnót”
18.55 S. „Klan”	13.15 S. „Ojciec Mateusz”	20.30 Wiadomości	8.55, 18.55 „Poczet Wielkich Polaków”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
19.25 S. „Leśniczówka”	14.55 „Miłosz” film dok.	21.00 Gość Wiadomości	9.00 Informacje dnia	21.20 Modlitwa różańcowa
20.00 „Jeden z dziesięciu”	16.00 Wiadomości	21.15 „Minęła 20.”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
20.30 Wiadomości	16.20 S. anim. „Agi Bagi”	22.00 „Ludzie z miasta”	9.35 „Každy maluch to potrafi”	22.00 Apel Jasnogórski
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	16.30 S. anim. „Mami Fatale”	22.10 Serwis Info Wieczór	9.50 „Słowo życia”	22.20 Informacje dnia
22.10 „Wielki Test o Kosmosie”	16.40 „GO - TU - JEMY”	22.50 „W tyle wizji”	10.00 „Akita 101 Łez” reportaż	23.00 S. „Przygody pana Michała”
23.35 „Jestem zemstą” film fab.	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie.”	23.30 „W tyle wizji Extra”	10.30 „Sanktuaria polskie”	23.30 „Przerwany positek” film dok.
	18.00 Teleexpress	23.50 „Jak oni kłamią”	10.50 Święty na każdy dzień	00.20 „Wyjście” film dok.
8.00 „Muzyczne poranki”	18.20 „Wypełnić pustkę”	00.35 „W akcji”	11.00 Audiecja Generalna papieża Franciszka w Watykanie	
8.15 „Wędrowiec Polski”	18.55 „Kierunek Zachód”		12.00 „Życie według świętego Jana Pawła II”	7.00, 18.00, 22.00 Fani czterech kótek
8.55 „Zaginione - odnalezione”	19.10 „Magazyn z Wysp”	7.00 „Był taki dzień”	12.15 „Muzyczne chwile	9.00 Jak to jest zrobione?
9.25, 16.00, 22.45 „Informacje kulturalne”	19.30 „Informacje kulturalne”	7.02, 12.30 „Informacje kulturalne”	12.25 „Jestem mamą”	10.00 Skarby z szopy
9.55 „Panny z Wilka” film obycz.	19.45 „Czym żyje świat”	7.20 S. „Czas honoru”	12.40 „Prosto o gospodarce”	10.30 Walka o bagaż
12.00 S. „Modrzejewska”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	8.00 Był taki dzień	13.00, 19.00 Modlitwa Anioła Pańskiego	11.00 Łowcy staroci: renowacje
13.40 „Dla ludzi mam zawsze twarz pogodną... Grażyna Bacewicz” film dok.	20.30 Wiadomości	8.05 „Wojna w eterze”	13.03 Informacje dnia	12.00 Łowcy staroci
14.50 S. „Stawka większa niż życie”	21.20 S. „Blondynka”	8.10 „Okrasa łamie przepisy”	13.20 „Polskie dziedzictwo”	13.00 Fani czterech kótek
16.25 „Wydarzenie aktualne”	23.35 „Tętno” film dok.	8.35 „Zaproszenie”	13.50 „Pustynia Boga” film dok.	14.00, 0.00 Fani czterech kótek: samochody marzeń
17.05 „Mała Apokalipsa” film obycz.	00.30 S. „Leśniczówka”	8.55 „Flesz historii”	14.20 „Słowo życia”	17.00 Skarby z szopy
19.05 „Księga Przestrzemi”		9.10, 14.05 „Archiwum zimniej wojny”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	17.30 Dom na piaskach
19.50 „Którędy po sztukę”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	9.40 „Kolejki”	15.20 Muzyczne chwile	19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 „Scena muzyczna”	8.10 „Jedziemy”	9.55 „Paleta dziejów”	15.30 S. dok. „Bądź wielki przed Bogiem”	19.30 Jak to działa?
	8.50 „Agrobiznes”	10.15 S. „Gwiazdny Pirat”		20.00 Łowcy staroci: renowacje
	9.00 „Jedziemy dalej”	10.40 Był taki dzień		21.00 Samochody marzeń Downeya Jra
	9.20 „Minęła 8.”	10.45 „Fajna Polska”		23.00 Gwiazdorskie fury
	10.10 „Minęła 9.”	11.35 „Dzika Polska”		
	10.40 Plan dnia	12.45 „W kotle historii”		
	11.45 „Fakty czy	13.15 S. „Siedlisko”		
		14.35 „Było, nie minęło”		
		15.00 „Walka o głos” film dok.		
		15.50 „Górny Śląsk 1919-1921 Fotopanorama” film dok.		
		16.40 „Giganci historii”		
		17.30 S. „Korona królów”		
		18.00 S. „Marszałek Piłsudski”		
		19.00 S. „Czas honoru”		
		19.45 „Ja Cię uczyć		

PRACOWNIA ŚWIĄTECZNA

w Centrum Kultury w Solecznikach

11-15.12.2023

godz. 8.30-9.45 godz. 10.15-11.30
godz. 12.00-13.15 godz. 13.45-15.00 godz. 15.30-16.45

DEKOROWANIE PIERNIKÓW • SPOTKANIE Z MIKOŁAJEM
WYKONANIE SZYSZEK Z FILCU I OZDÓB ŚWIĄTECZNYCH

Dla dzieci
od 6 lat

Obowiązuje wstępna rejestracja pod nr tel.: +37060314487
Ilość miejsc ograniczona. Cena 5 Eur.

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu.

Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. 8 659 57 721

Kupię przyczepę samochodową, do 300eur. Tel. 8 685 04080

USŁUGI

Wykonujemy badania biorezonansowe organizmu. Sprawdzamy przydatność i zgodność żywności i suplementów. Wilno, tel. 862094940

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. 8 600 18 083

**UAB „KLION”
zatrudni
PRACOWNIKA SKLEPU,
MAGAZYNU**

Wynagrodzenie od 800 euro

**Miejsce pracy:
Vilnius, Birbynių g. 4A**

**Tel.: 8 685 04080,
e-mail.: info@klion.lt**

**UAB „KLION”
zatrudni
Ślusarza (mechanika)
do remontu samochodów**

Wynagrodzenie od 800 do 2000 euro

**Miejsce pracy: Vilnius, Birbynių g. 4A
Inf. pod nr tel.: 8 685 04080,
e-mail.: info@klion.lt**

Jeśli borykasz się z bólami stawów, zaparciami, ciężkimi, opuchniętymi nogami i ramionami lub gromadzeniem się płynów w organizmie, drenaż limfatyczny Ci pomoże!

Wilno, tel. 862094940

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi (w tym porady prawne, przygotowanie pozwów sądowych, skarg i innych dokumentów procesowych, jak również reprezentowanie interesantów w archiwach i sądach) udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (Naugarduko) 76. Pokój Nr. 211.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem tel. (8 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00. Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

KURIER WILEŃSKI

Prenumerata 2024

Roczna prenumerata trwa do 28 grudnia br.

Wydanie codzienne (kod 0044)

Na miesiąc 10,00 €

Na 3 miesiące 28,00 €

Na 6 miesięcy 54,00 €

Na rok 105,00 €

Wydanie magazynowe (kod 0172)

Na miesiąc 4,00 €

Na 3 miesiące 11 €

Na 6 miesięcy 21,00 €

Na rok 40,00 €

Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów

Wydanie codzienne (kod 0227)

Na miesiąc 9,00 €

Na 3 miesiące 25,00 €

Na 6 miesięcy 49,00 €

Na rok 93,00 €

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne

Na miesiąc 20 €

Na 6 miesięcy 120 €

Na rok 240 €

Wydanie magazynowe

Na miesiąc 10 €

Na 6 miesięcy 60 €

Na rok 120 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:

- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną:
www.prenumeruok.lt;

Zasięgnąć informacji można pod nr. tel. (8-5) 260 84 44, Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius, kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

926 kozic w Tatrach

W całych Tatrach naliczono 926 kozic podczas jesiennego liczenia tych zagrożonych wyginięciem zwierząt. To o blisko jedną czwartą mniej niż przed rokiem. Dla liczebności kozic duże znaczenie ma długa i śnieżna zima, a także zachowanie ludzi na szlakach turystycznych. Dzikich zwierząt nie wolno płoszyć, dokarmiać, podchodzić do nich czy odpalać fajerwerków. Liczenie odbywa się dwa razy w roku: wiosną i jesienią. Spis wiosenny skupia się na liczbie młodych, które przyszły na świat, natomiast spis jesienny określa stan całej populacji kozic. Podczas ubiegłorocznego, jesiennego liczenia zaobserwowano 1222 osobniki.
Fot. Freepik.com

Największa góra lodowa zaczęła się poruszać

Największa na świecie góra lodowa porusza się po ponad 30 latach. Góra lodowa A23a, która zajmuje powierzchnię prawie 4000 km² i jest tym samym ponad dwa razy większa niż Londyn, oddzieliła się od wybrzeża w 1986 r. Niebawem góra wypłynie poza wody Antarktyki — podaje BBC. A23a była jedną z gór lodowca szelfowego Filchnera. W przeszłości mieściła się tam radziecka stacja badawcza. Moskwa wysłała ekspedycję mającą na celu usunięcie sprzętu z bazy w obawie, że zostanie on utracony. Ale góra nie odsunęła się daleko od wybrzeża i stała się lodową wyspą na Morzu Weddella. Dlaczego, po prawie 40 latach, A23a jest teraz w ruchu?
„Zapytałem o to kilku kolegów, zastanawiając się, czy istnieje jakakolwiek możliwa zmiana temperatury wody szelfowej, która mogła to wywołać; zgodziliśmy się, że właśnie nadszedł ten moment” — powiedział dr Andrew Fleming, ekspert ds. teledetekcji z British Antarctic Survey (BAS).

Wstęp do Wenecji będzie biletowany

W Wenecji obowiązywać będą bilety wstępu. Nie chodzi o wejściówki do poszczególnych atrakcji, ale do samego miasta. Zmiany zapowiedział burmistrz Luigi Brugnaro, który twierdzi, że to eksperyment, który ma spowodować, że miasto stanie się bardziej przyjazne dla jego mieszkańców. Już wiosną przyszłego roku wprowadzone zostaną bilety wstępu do Wenecji, które będą obowiązywać w niektórych dniach. Rozpocznie się wówczas faza eksperymentalna pierwszego takiego projektu na świecie. Turyści, którzy nie zatrzymają się w mieście na noc, będą musieli zapłacić 5 euro.
Fot. Freepik.com

Fotomigawka

Pierwsza uczestniczka nieoficjalnego konkursu pt. „Która choinka ładniejsza — wileńska czy kowieńska?” wkroczyła na scenę! W Kownie właśnie zapalono światła na głównej choince miasta, a drzewko ma okalać scena 360 stopni
Fot. Orestas Gurevičius, ELTA